

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9
7.	DENETİM BULGULARI.....	10
8.	EKLER.....	65

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Kadrolara Göre İstihdam Durumu	3
Tablo 2:2021 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması	4
Tablo 3:Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması	4
Tablo 4:Spor Genel Müdürlüğü Payının Tahsilatına ve Gelir Kaydına İlişkin Durum	15
Tablo 5:Protokol Kapsamında Yapılması Kararlaştırılan Ödemeler	22
Tablo 6:Protokol Uyarınca Gerçekleştirilen Ödemeler	22
Tablo 7:Tahsis Süresi Dolduğu Halde Kullanımı Devam Eden ve Ecrimisil Bedeli Alınmayan Taşınmazlar	25
Tablo 8:Kesin Kabul Tutanağı ve/veya Kesin Hakediş Raporu Geç Düzenlenen İşler	35
Tablo 9:Yasaklılık Kontrolü Yapılmayan Mal ve Hizmet Alımları.....	52
Tablo 10:Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Harcamalar ve Ödenek İlişkisi.....	54
Tablo 11:Parçalara Bölünerek Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Alımlar	55

KISALTMALAR

- AOÇ: Atatürk Orman Çiftliği
Ar&Ge: Araştırma ve Geliştirme
BKMYS: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilgi Sistemi
EKAP: Elektronik Kamu Alım Platformu.
KAYSİS: Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi
KEÖS: Kamu Elektronik Ödeme Sistemi
KDV: Katma Değer Vergisi
KİK: Kamu İhale Kurumu
MKE: Makine ve Kimya Enstitüsü
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TFF: Türkiye Futbol Federasyonu
YİĞŞ: Yapım İşleri Genel Şartnamesi
ÜFE: Üretici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İl ve İlçe Müdürlüklerinin Mali İş ve İşlemlerinin Bakanlığın Muhasebe Sistemi Dışında Yürütülmesi ve Bütçe, Kesin Hesap ve Mali Tablolarına Dâhil Edilmemesi
2. Bakanlık Özel Gelirlerinin Mali Tablolarda Eksik Yer Alması, Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına Riayet Edilmemesi ve Gelir Kaydı Yapılmayan Tutarlar Üzerinden Harcamada Bulunulması
3. Yazılım Alımlarına İlişkin Harcamaların Haklar Hesabına Kaydedilmek Yerine Doğrudan Giderleştirilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmaz Devrine İlişkin Düzenlenen Protokol Hükümlerine Uyulmaması Sonucunda Protokolün Uygulamada Bakanlık Aleyhine Tek Taraflı Sonuç Doğurması
2. Tahsis Süresi Sona Eren Taşınmazların Tahliye Edilmemesi ve Bunlar İçin Ecrimisil Alınmaması
3. Spor Kulübüne Ücretsiz Tahsis Edilen Taşınmaz Üzerinde Protokol Hükümlerine Aykırı Olarak Ticari Faaliyette Bulunulması
4. Spor Kompleksi Üzerinde Kullanım Hakkı Bulunmayan Şirkete Sponsorluk Gelirlerinden Pay Verilmesi ve Kompleksin Adının Bakan Oluru Alınmadan Değiştirilmesi
5. Uygulama Projesi ile İhale Edilen Bazı Yapım İşlerinde İş Artışının Mevzuat ile Belirlenmiş Sınırlamalara Riayet Edilmeksizin ve İşin Tamamlanması Amacı Dışında Uygulanması
6. Geçici Kabulü Yapılan İşlerin Kesin Kabul Tutanaklarının ve Kesin Hakediş Raporlarının Makul Olmayan Sürelerde Düzenlenmesi
7. Yeni Birim Fiyatların Doğrudan Proforma Fatura Üzerinden Tespit Edilmesi ve Sözleşme Yılı Fiyatlarının Hatalı Hesaplanması
8. İş Deneyim Belge Tutarına İlişkin Yeterlik Kriterinin Mevzuatta Belirtilenden Yüksek Belirlenmesi

9. Spor Kulüplerine Yapılan Nakdi Yardımların Denetiminde Kontrol Riski Bulunması ve Yardım Yapılacak Kulüplerin Seçiminde Objektif Ölçütler Belirlenmemiş Olması
10. Bakanlık Gelirlerinin Takibinde ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmasında Kontrol Eksiklikleri Bulunması ve Bu Konularda İller Arasında Uygulama Birliği Sağlanamaması
11. İl Müdürlükleri Tarafından Tahsil Edilen Gelirlere İlişkin Katma Değer Vergisinin Kayıtlara Alınmasında ve Ödenmesinde Hatalı ve/veya Farklı Uygulamalarda Bulunulması
12. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması
13. Pazarlık Usulü ve Doğrudan Temin Yöntemi ile Mal ve Hizmet Alımları İçin Yapılan Harcamaların, İdarenin Bütçesine Bu Amaçla Konulan Ödeneğin Yüzde 10'unu Aşması
14. İhale ile Yapılması Gereken Alımların Parçalara Bölünerek Doğrudan Temin Suretiyle Yapılması
15. Taşınırların Edinilmesi, Kayda Alınması ve Kullanımında Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması
16. Yurtlarda Faaliyet Gösteren İşletmelerin Sözleşme Hükümlerine Uymaması ve Buna İlişkin Cezaların Uygulanmaması

---

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Gençlik ve Spor Bakanlığının teşkilat yapısı, görev ve yetkileri 10 Temmuz 2018 tarihine kadar 03.06.2011 tarih ve 638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükmünde Kararname ile; 10 Temmuz 2018 tarihinden itibaren ise 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiştir. Söz konusu Kararname ile daha önce Bakanlığa bağlı özel bütçeli kurumlar olan Spor Genel Müdürlüğü ile Yükseköğrenim Kredi Ve Yurtlar Kurumu Bakanlığın merkez teşkilatına dahil edilmiştir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 184'üncü maddesine göre Bakanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimini destekleyici politikaların tespiti amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, farklı genç gruplarının ihtiyaçlarını da dikkate alarak gençlerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebilmelerine imkân sağlamak, karar alma ve uygulama süreçleri ile sosyal hayatın her alanına etkin katılımını sağlayıcı öneriler geliştirmek ve bu doğrultuda faaliyetler yürütmek, ilgili kurumların gençliği ilgilendiren hizmetlerinde koordinasyon ve işbirliğini sağlamak,

b) Gençliğin ihtiyaçları ile gençliğe sunulan hizmet ve imkânlar konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak ve öneriler geliştirmek, gençlik alanında bilgilendirme, rehberlik ve danışmanlık yapmak,

c) Gençlik çalışma ve projelerine ilişkin usul ve esasları belirlemek,

ç) Gençlik çalışma ve projeleri yapmak, bu çalışma ve projeleri desteklemek, bunların uygulama ve sonuçlarını denetlemek,

d) Spor faaliyetlerinin plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak,

e) Spor alanında uygulanacak politikaların tespit edilmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, teşkilatlanma, federasyonların bağımsızlığı, spor tesisleri, eğitim, sponsorluk, sporcu sağlığının korunması, uluslararası organizasyonlarla ilgili çalışmaları koordine etmek, değerlendirmek ve denetlemek,

f) Spor kuruluşlarının kurulmasına ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasları tespit etmek,

g) Gençlik ve spor kulüpleri ile başarılı sporcuları ve çalıştırıcıları desteklemek,

ğ) Yurt yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek, desteklemek ve yurt hizmetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek,

h) Öğrencilere verilecek öğrenim kredisi, burs ve diğer yardımlara ilişkin hizmetleri yürütmek ve bunlara dair usul ve esasları belirlemek,

ı) Bakanlık hizmetlerini destekleyici arsa ve arazi temin etmek, bina ve tesis yapmak, yaptırmak, satın almak, kiralamak, devretmek, devralmak ve bu hizmetlerle ilgili her türlü mali ve ekonomik girişimde bulunmak,

i) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 185'inci maddesinde Gençlik ve Spor Bakanlığının merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluştuğu belirtilmiş olup Bakanlığın teşkilat yapılanmasına aşağıda yer almaktadır. Gençlik ve Spor Bakanlığı merkezi Ankara'da olan genel bütçeli bir kuruluş olup, merkeze bağlı taşra teşkilatı olan Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri özel bütçelidir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın hizmet birimleri:

- ✓ Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- ✓ Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü,
- ✓ Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- ✓ Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü,
- ✓ Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü,
- ✓ Uluslararası Organizasyonlar ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,
- ✓ Personel Genel Müdürlüğü,
- ✓ Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- ✓ Rehberlik ve Denetim Başkanlığı,
- ✓ Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- ✓ Sosyal İlişkiler ve İletişim Dairesi Başkanlığı,

- ✓ Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,
- ✓ Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- ✓ Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- ✓ Özel Kalem Müdürlüğü.

Bağlı Kuruluşlar

- ✓ Spor Toto Teşkilat Başkanlığı

Taşra Teşkilatı

- ✓ Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri
  - ✓ Gençlik ve Spor İlçe Müdürlükleri
- şeklindedir.

Gençlik ve Spor Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında 31.12.2021 tarihi itibarıyla toplam 60.939 personel bulunmaktadır. Bunun 14.019'u (%23,ü) kadrolu devlet memuru, 7.395'i (%12,13'ü) 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesine göre sözleşmeli personel, 39.525'i (%64,85'i) ise sürekli işçidir.

Tablo 1: Kadrolara Göre İstihdam Durumu

	2020	2021
Memur	14.316	14.019
Sözleşmeli Personel	6.975	7.395
Sürekli İşçi	39.943	39.525
Toplam	61.234	60.939

Gençlik ve Spor Bakanlığı 2021 Faaliyet Raporundan alınmıştır.

1.3. Mali Yapı

Gençlik ve Spor Bakanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2021 yılı bütçesiyle Gençlik ve Spor Bakanlığına 22.859.079TL ödenek tahsis edilmiş olup bu tutar genel bütçenin %1,72'sine tekabül etmektedir. Bakanlığın 2021 mali yılı başlangıç bütçesine yıl içinde eklenen 5.644.487.764 TL ödenek ile yılsonu bütçesi 28.503.566.764 TL olmuştur. Bununla birlikte yılsonu bütçesinin 25.877.102.044 TL'si harcanmıştır.

Bakanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler tablosuna göre 2021 yılı bütçe giderleri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 2:2021 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Ekonomik Kod		2021 Başlangıç Ödeneği (TL)	2021 Revize Ödeneği(TL)	31.12.2021 İtibariyle Harcama(TL)	Gerçekleşme Oranı
01	Personel Giderleri	250.697.000	263.238.383	262.968.624	%99,89
02	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	42.619.000	43.827.000	43.705.512	%99,72
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	202.500.000	242.737.869	204.987.082	%84,44
05	Cari Transferler	12.183.057.000	14.064.334.087	12.808.731.517	%91,07
06	Sermaye Giderleri	2.032.736.000	4.189.240.657	3.643.027.053	%86,96
07	Sermaye Transferi	180.470.000	2.765.629.769	1.990.629.769	%71,97
08	Borç Verme	7.967.000.000	6.934.559.000	6.923.052.488	%99,83
Genel Toplam		22.859.079.000	28.503.566.764	25.877.102.044	%90,78

Tablo 3:Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması

Ekonomik Kod		2020	2021	
		Yılsonu Gerçekleşme (TL)	Gelir Tahmini (TL)	Yılsonu Gerçekleşme (TL)
01	Vergi Gelirleri	233.237.070,93	-	317.578.026,08
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.474.844,22	-	537.493,90
04	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	9.614.232.915,09	3.792.594.000,00	8.053.441.701,77
05	Diğer Gelirler	33.896.756,64		33.044.753,68
Toplam		9.882.841.586,88	3.792.594.000,00	8.404.601.975,43

Faaliyet sonuçları tablosuna göre ise; bakanlık faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2021 yılı faaliyet gideri 18.344.950.967,50 TL, faaliyet geliri 23.262.690.110,78 TL, indirim, iade ve iskonto toplamı 19.773.739,93 TL olup dönem olumlu faaliyet sonucu 4.897.965.403,35 TL olarak gerçekleşmiştir.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun 6'ncı maddesi ile taşra teşkilatının bütçesinin özel bütçe olduğu, geçici 10'uncu maddesinde ise 5018 sayılı Kanunun dış denetimle ilgili olanlar dışındaki hükümlerinin, gençlik ve spor il ve ilçe müdürlükleri hakkında uygulanmayacağı belirtilmiştir. Buna göre Bakanlığın taşra teşkilatı olarak teşkil edilen gençlik

---

ve spor il-ilçe müdürlüklerinin mali faaliyetleri Bakanlığın bütçe ve muhasebe sistemi dışında yönetilmekte ve faaliyet sonuçları Bakanlık mali tablolarında yer almamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekli, yayımlanma süresi ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esastır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Amaç” başlıklı 1'inci maddesinde;

“Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve

---

yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir.”

hükmü yer almaktadır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310’uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311’inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312’nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313’üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu; 314-316’ncı maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327’nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Bakanlığın muhasebe hizmetleri çerçeve hesap planına uygun olarak Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Merkez Saymanlık Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay’a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi

---

hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan merkez teşkilatına ait bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından iç kontrol sisteminin kurulması gerekmektedir

Kamu idarelerinin iç kontrol sisteminin oluşturulması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde dikkate alınmaları gereken yöntem ve standartlar “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” ile belirlenmiştir. Tebliğ’de iç kontrol standartlarının tüm kamu idarelerinde uygulanabilirliğini sağlanmak üzere iç kontrol; kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ve izleme bileşenleri esas alınarak genel nitelikte standartlar ve genel şartlar düzenlenmiştir.

10 Temmuz 2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkından Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığın merkez teşkilatı yeniden yapılandırılarak Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kredi Yurtlar Genel Müdürlüğü, Spor Genel Müdürlüğü ise Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü adını alarak Merkez teşkilatına dahil edilmiştir.. Anılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kamu idaresinin teşkilat yapısında meydana gelen değişiklikler göz önüne alındığında Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının yeniden hazırlanarak iç kontrol çalışmalarının revize

---

edilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sonrası kamu idaresinin teşkilat yapılanması göz önünü alınarak 2020-2021 yılları için uygulanmak üzere Uyum Eylem Planı hazırlanarak yürütülmesine başlanmış, 2021 sonu itibariyle çalışmalar birçok birim bazında tamamlanmıştır.

Bakanlık merkez ve taşra teşkilatının organizasyon şemaları, yetki devirleri ve görev dağılımları belirlenmiştir. Kamu idaresinde birleşme sonrası İç Denetim Birim Başkanlığı 2019 Nisan ayında kurulmuştur. Tahsis edilen kadro sayısı 30 olmasına rağmen fiilen 16 iç denetçi ile faaliyetini yürütmektedir. 2021 yılı içerisinde iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik bir çalışma yapılmadığı görülmüştür. Ön mali kontrol sistemi, Ön Mali Kontrol İşlemleri konulu Bakanlık Yönergesi ile 01.01.2019 tarihinden itibaren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak oluşturularak merkez ve taşra birimlerine duyurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle başlayan kamu idarelerinin yeniden yapılandırılması sürecinde Stratejik Planın Yenilenmesi konulu Bakan oluru ile “Stratejik Plan Yönlendirme Kurulu” ile “Stratejik Planlama Ekibi” katılımcı bir yöntemle oluşturularak Bakanlığın 2019-2023 dönemini kapsayacak stratejik plan hazırlama çalışmalarına başlanmıştır. Bakanlık tarafından hazırlanan 2019-2023 dönemini kapsayan Stratejik Plan Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresinde iç kontrole ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyinin arttırılmasına yönelik geçmişte çalışmaların yürütüldüğü ve bu alanda belirli düzeyde mesafe alındığı görülmektedir. Birleşme sonrası iç kontrolün revizyonu çalışmalarına başlanılmış olmakla birlikte henüz tüm birimler bazında iç kontrol sisteminin yapılandırılması çalışmaları devam etmektedir. Bu itibarla, etkin işleyen bir iç kontrol sisteminin oluşturulması için daha katılımcı ve kapsayıcı bir yaklaşımla çalışmalara devam edilmesi, birimler bazında hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlenmesi, kamu idaresinin vizyon, misyon, stratejik amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek kurumsal risklerin tespit edilmesi, kontrol faaliyetlerinin risk odaklı bir anlayış ile geliştirilmesi ve iç kontrolün temel bir unsuru olan iç denetim hizmetlerinden yararlanılması gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gençlik ve Spor Bakanlığı 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve

---

---

tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İl ve İlçe Müdürlüklerinin Mali İş ve İşlemlerinin Bakanlığın Muhasebe Sistemi Dışında Yürütülmesi ve Bütçe, Kesin Hesap ve Mali Tablolarına Dâhil Edilmemesi

Bakanlığın taşra teşkilatını oluşturan Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerinin mali faaliyetlerinin Bakanlığın bütçe ve muhasebe sistemi dışında yönetilmesi ve sonuçlarının ayrı mali tablolarda raporlanması nedeniyle Bakanlığın mali tablolarının kapsamı gereken tüm hesap ve işlemleri kapsamadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5’inci maddesinde, kamu mali yönetiminin uyumlu bir bütün olarak oluşturulacağı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin (TBMM) bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği; 6’ncı maddesinde merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetiminin Hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütüleceği; 12’nci maddesinde bütçe türleri sayılarak, kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı; 13’üncü maddesinde de bütçenin, kamu malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlayacağı ve kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterileceği hüküm altına alınmıştır.

5018 sayılı Kanun’un bütçe türleri ve kapsamını düzenleyen 12’nci maddesinde özel bütçe şu şekilde tanımlanmıştır: “*Özel bütçe, bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlere harcama yapma*

---

yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenen ve bu Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.”

Aynı Kanun’un malî saydamlığa ilişkin 7’nci maddesine göre, “*Kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması*” zorunlu olup, malî saydamlığın sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınmasından kamu idareleri sorumludur. Kanun’un 49’uncu maddesine göre, “*Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.*” Aynı maddeye göre kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 6’ncı maddesinde; Gençlik ve Spor Bakanlığının taşradaki hizmetlerini yürütmek üzere illerde gençlik ve spor il müdürlüğü, ilçelerde gençlik ve spor ilçe müdürlükleri kurulacağı, il teşkilatının bütçesinin özel bütçe olduğu; geçici 10’uncu maddesinde ise 5018 sayılı Kanunun dış denetimle ilgili hükümleri dışındaki hükümlerinin, gençlik ve spor il müdürlükleri hakkında uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Buna göre Bakanlığın taşra teşkilatı olarak teşkil edilen Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerinin, kendilerine tahsis edilmiş herhangi bir özel gelirleri bulunmamasına ve 5018 sayılı Kanun’a ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli kurumlar arasında sayılmamalarına rağmen, 3289 sayılı Kanunun 6’ncı maddesi kapsamında özel bütçeli olmaları ve geçici 10’uncu maddesi kapsamında dış denetim hariç 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmamaları; 5018 sayılı Kanunda yer alan bütçenin kamu mali işlemlerini kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlamaya yönelik işleviyle, gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve mali saydamlığı sağlamaya yönelik fonksiyonuyla uyumsuzdur. Kanunun geçici 10’uncu maddesinin gerekçesi incelendiğinde, taşra teşkilatının 5018 sayılı Kanun kapsamından çıkarılma nedeninin, “*mahalli idarelerdeki reform süreci ve Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlükleri ile ilgili yeniden yapılanma çalışmaları sonuçlanmasının beklenmesi*” olduğu görülmektedir. Ancak geçen zaman diliminde bu hususta hiçbir adım atılmaması geçici olarak düzenlenen kanun hükmünün kalıcı hale gelmesine, 5018

---

sayılı Kanun ile oluşturulan kamu maliyesinin dışında bir teşkilatlanma yapısının ortaya çıkmasına ve bu yapının sürdürülmesine neden olmaktadır.

5018 sayılı Kanun mali işlemlerin sistemli bir şekilde yürütülmesi, mali saydamlığın artırılması, kamu kaynağının etkin, verimli ve tutumlu kullanılabilmesi amacıyla getirilmiş bir düzenlemedir. Bakanlığın muhasebe sisteminin mali tabloları ve kesin hesabı tam ve doğru olarak üretmesi ve karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak bir araç olarak işlev görebilmesi için, Bakanlığın bütününe ilişkin mali olay ve işlemleri kapsamı gerektiği açıktır. Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerinin Bakanlık bütçesinin önemli bir kısmını kullanmakta oldukları dikkate alındığında mevcut uygulama neticesinde önemli miktarda bir kamu kaynağının Bakanlık muhasebe sisteminin ve 5018 sayılı Kanun ile hedeflenen mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkelerinin dışında kaldığı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında, Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerinin mali iş ve işlemlerinin 5018 sayılı Kanun'a tabi olmasalar da 5018 sayılı Kanunca belirlenmiş olan temel prensiplere ve tabi olunan diğer kanun ve yönetmeliklere uygun şekilde gerçekleştirildiği ifade edilmiş ise de bu durum Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerinin mali iş ve işlemlerinin Bakanlık mali tablolarında yer almadığı gerçeğini değiştirmemektedir.

Diğer taraftan idare cevabında, bulguda belirtilen hususların değiştirilebilmesi için 3289 sayılı Kanunda değişiklik yapılması gerektiği, il müdürlüklerinin yapısına ilişkin olarak yeniden düzenleme yapma yetkisinin ise Bakanlığın kontrolünde değil TBMM'ye ait olduğu ifade edilmiştir. 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 34'üncü maddesi uyarınca denetimin temel amaçlarından birisi kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulmasıdır. Aynı Kanun'un 35'inci maddesinde ise düzenlilik denetiminin, kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin mali nitelikteki tüm hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespitini kapsayacak şekilde yapılacağı belirtilmektedir. Buna göre, 3289 ve 5018 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasında ihtilaf yaratan ve Bakanlığın faaliyet sonuçları hakkında TBMM'ye yeterli bilgi sunulmamasına neden olan bu husus hakkında gerekli yasal düzenlemenin yapılabilmesini teminen konunun Sayıştay tarafından TBMM'nin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Bu itibarla; Gençlik ve Spor İl ve İlçe Müdürlükleri ile ilgili yeniden yapılandırma çalışmalarının sonuçlanması için gerekli girişimlerde bulunularak Bakanlığın mali tablolarının il ve ilçe müdürlüklerinin tüm mali iş ve işlemlerini de kapsayacak şekilde düzenlenmesi ve bu

---

---

tabloların Bakanlığın her türlü taşınır ve taşınmazları ile diğer varlık, hak ve yükümlülüklerini tümüyle içermesi sağlanmalıdır.

BULGU 2: Bakanlık Özel Gelirlerinin Mali Tablolarda Eksik Yer Alması, Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına Riayet Edilmemesi ve Gelir Kaydı Yapılmayan Tutarlar Üzerinden Harcamada Bulunulması

Bakanlık özel gelirlerinin; Strateji Geliştirme Başkanlığı adına açılmış banka hesapları vasıtasıyla tahsil edildiği, hesap bilgileri ile özet cetvelleri muhasebe biriminin bilgisine sunulmadığından zamanında ve tam olarak muhasebeleştirilemediği dolayısıyla Bakanlık mali tablolarında eksik yer aldığı, bu tutarların Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulaması kapsamı dışında bırakıldığı ve gelir kaydı yapılmayan bu tutarlar üzerinden harcamada bulunulduğu görülmüştür.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun "Özel gelir ve hesap" başlıklı Ek 14'üncü maddesinde özel gelir kapsamında kabul edilecek gelirler sayılmış, bu gelirlerin ilgili yıl genel bütçesine özel gelir olarak kaydedileceği ve özel gelir olarak tahmin edilen tutarların Bakanlık bütçesinde özel ödenek olarak öngörüleceği, kaydedilen ödeneklerin ise Bakanlık merkez muhasebe birimi adına açılacak özel hesapta izleneceği belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 39'uncu maddesinde özel gelirler karşılığında idarelere tahsis edilen özel ödenek miktarlarının, ilgili idarelerin bütçelerinde gösterileceği, uygulamaya ilişkin usul ve esasların ise ilgili kamu idarelerince belirleneceği ifade edilmiştir.

5018 sayılı Kanununun 6'ncı maddesinde merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlamasının ve borç yönetiminin Hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütüleceği, Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin tüm gelirlerinin Hazine veznelerine gireceği hükme bağlanmıştır.

Tek Hazine Kurumlar Hesabı Kapsamına Alınacak Kamu İdareleri ve Hesapların Belirlenmesi Hakkında Karar'ın 4'üncü maddesi ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Kapsamında açılmış hesapları dışında kalan hesaplarda tutulan mali kaynaklarının tek hazine kurumlar hesabı kapsamında değerlendirileceği belirtilmiştir. Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına İlişkin

Yönetmeliğin; 10'uncu maddesinde uygulama kapsamına alınan kamu idarelerinin TCMB, Muhabir Banka ve diğer yurt içi bankalarda hesap açma ve kapatma işlemlerini Hazine ve Maliye Bakanlığının bilgisi ve onayı kapsamında gerçekleştireceği, 12'nci maddesinde kamu idarelerinin tahsilatları için Tek Hazine Kurumlar Tahsilat Özel Hesabını kullanacağı, bu hesaplara bağlı olarak çalışacak şekilde, kamu idarelerince tahsilat işlemlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesini teminen Bakanlığın uygun görüşüyle muhabir bankada yalnızca tahsilat işlemleri için kullanılmak üzere kamu idaresince tahsilat alt hesapları açılabileceği, 21'inci maddesinde Tek Hazine Kurumlar Hesabı uygulaması kapsamında meydana gelen her türlü nakit hareketine ilişkin muhasebe işlemlerinin, Bakanlık ve kamu idareleri tarafından ilgili muhasebe mevzuatı çerçevesinde nakit hareketinin gerçekleştiği gün sonu itibarıyla yapılması gerektiği belirtilmektedir.

Bakanlık tarafından özel gelirler için merkez muhasebe birimi adına ayrı bir banka hesabının açılıp açılmayacağına ilişkin olarak 27.12.2018 tarihli ve 83150604-841.99-E.807575 ile 7.1.2019 tarihli ve 83150604-841.99-2 sayılı yazılar ile Hazine ve Maliye Bakanlığından görüş istenilmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü bu görüş istemlerine ilişkin olarak 29.01.2019 tarihli ve 11690495-101.99E.2420 sayılı ile 7.2.2019 tarihli ve 90192509-730.06.02-2764 sayılı yazıları göndermiştir. Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü tarafından yapılan inceleme neticesinde; özel gelirler ve özel ödenekler için Kamu Elektronik Ödeme Sistemi (KEÖS) uygulaması dışında kalacak şekilde müstakil hesaplar açılmasının nakit yönetimini olumsuz etkileyeceği, genel bütçeli idarelerin nakit ihtiyaçlarının elektronik ortamda karşılandığı, gün içinde harcanmayan tutarların atıl olarak bırakılmadığı ve Merkez Bankası tarafından günlük olarak nemalandırıldığı belirtilerek, merkez muhasebe birimi adına KEÖS uygulaması dışında açılan hesapların kapatılarak bakiyelerinin merkez muhasebe biriminin gelir hesabına aktarılması gerektiği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede özel gelirlerin tahsiline ilişkin süreçte yukarıda ifade edilen mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalarda bulunduğu tespit edilmiştir:

a) Özel gelirlerin Bakanlık mali tablolarında eksik yer alması

Özel gelirlerin Strateji Geliştirme Başkanlığı adına açılmış banka hesapları vasıtasıyla tahsil edildiği, bu hesaplara ilişkin nakit hareketlerinin merkez muhasebe biriminin bilgisine sunulmadığı, bu nedenle muhasebe birimince zamanında ve doğru tutarlar üzerinden muhasebeleştirilemediği ve sonuç olarak özel gelirlerin mali tablolarda eksik yer aldığı tespit edilmiştir.

3289 sayılı Kanunun Ek 14'üncü maddesinde sayılan gelirler, 5018 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde sayılan özel gelirler kapsamında olup bu gelirlerin Bakanlık bütçesinde gösterilmesi gerekmektedir. Ancak mevcut uygulamada söz konusu gelirlerin muhasebe birimi tarafından takip edilemediği, bu birim tarafından ancak Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından bildirilen zamanda ve tutarlar üzerinden gelir kaydı yapıldığı anlaşılmaktadır.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından 2021 yılında Genel Müdürlük payı olarak Strateji Geliştirme Başkanlığı adına açılmış banka hesabına gönderilen tutarlar ile bu kapsamda merkez muhasebe birimi tarafından 600 Gelirler Hesabının 04.06.01.28 ekonomik koduna (Spor Toto-Loto Pay Gelirleri) gerçekleştirilen muhasebe kayıtları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 4:Spor Genel Müdürlüğü Payının Tahsilatına ve Gelir Kaydına İlişkin Durum

TAHSİLATIN			GELİR KAYDININ		
Dönemi	Tarihi	Tutarı	Tarihi	Yevmiye No	Tutarı
Ocak 2021 Payı	22.02.2021	701.887.040,72	13.07.2021	15940	701.887.040,72
Şubat 2021 Payı	22.03.2021	678.468.789,53	27.08.2021	20196	678.468.789,53
Mart 2021 Payı	20.04.2021	805.222.499,59	01.09.2021	20465	1.568.620.578,91
Nisan 2021 Payı	20.05.2021	763.398.079,32			
Mayıs 2021 Payı	21.06.2021	783.123.155,89	04.11.2021	27024	783.123.155,89
Haziran 2021 Payı	26.07.2021	352.397.705,22	22.12.2021	32938	1.479.281.085,96
Temmuz 2021 Payı	20.08.2021	347.985.060,15			
Ağustos 2021 Payı	20.09.2021	778.898.320,59			
Eylül 2021 Payı	20.10.2021	856.104.573,79			
Ekim 2021 Payı	22.11.2021	660.971.562,85			
Kasım 2021 Payı	20.12.2021	1.022.824.883,77			
2021 Payı Toplamı		7.751.281.671,42	2021 Kayıt Toplamı		5.211.380.561,01
			Eksik Gelir Kaydı		2.539.901.020,41
Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilgi Sisteminden, Strateji Geliştirme Başkanlığından ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığından temin edilmiş olup denetim ekibi tarafından müstakil bir analize tabi tutularak yeniden derlenmiştir.					
Not: 2020 yılı paylarından 2021 yılında muhasebeye aktarılanlar hesaplamada dikkate alınmamıştır.					

Buna göre 2021 yılı içerisinde Genel Müdürlük payı olarak Strateji Geliştirme Başkanlığı adına açılmış banka hesabına yatırılan tutarlar ile merkez muhasebe birimi tarafından gelir kaydı yapılan tutarlar arasında yaklaşık 2,5 milyar Türk Lirası farklılık bulunmaktadır. Eylül, Ekim ve Kasım aylarına ilişkin Genel Müdürlük payları 2021 yılı içerisinde banka hesaplarına gönderildiği halde bu tutarlar 2021 yılı içerisinde muhasebe kayıtlarına yansıtılmamıştır. Tahsil edilen toplam tutardaki farklılığın yanı sıra gelirin bankaya yatırıldığı tarih ile muhasebe kayıtlarına aktarıldığı tarihler arasında da bir takım tutarsızlıklar

bulunmaktadır. Örneğin Teşkilat Başkanlığınca 2021 yılı Ocak ayı payı 22.02.2021 tarihinde gönderilmiş iken bu tutar muhasebe kayıtlarına 13.07.2021 tarihinde intikal ettirilmiştir. 2021 yılı Haziran, Temmuz ve Ağustos ayı payları ise ayrı ayrı ve önceden yatırılmış olduğu halde muhasebe kayıtlarına yatırıldıktan uzun süre sonra ve tek kalemdede kaydedilmiştir.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından gönderilen tutarlar için örneklendirilen bu uygulama esasen diğer özel gelirler için de geçerli olup buna göre özel gelirler Bakanlık mali tablolarında eksik yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özel gelirlerin tamamının ilgili yıl genel bütçesinin (B) işaretli cetveline özel gelir olarak kaydedildiği, Bakanlık faaliyetlerinde kullanılan özel ödeneğin Gençlik ve Spor Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi tarafından Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sistemi üzerinden muhasebe kayıtlarına alındığı, bu çerçevede Bakanlığa ait özel gelirlerin tahakkuk ve tahsili ile buna ilişkin takip ve kayıt işlemlerinin zamanında ve doğru bir şekilde yapıldığı ve raporlandığı ifade edilmiştir. Ancak yukarıda yer verilen tablonun incelenmesinden anlaşılacağı üzere, 2021 yılında tahsil edilen özel gelirlerden önemli bir kısmının ilgili yıl genel bütçesine gelir kaydedilmediği açıktır. Diğer taraftan tabloda yer alan gelir kaydına ilişkin veriler Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sisteminden alınmış, tahsilatlara ilişkin tutarlar ise Spor Toto Teşkilat Başkanlığından elde edilen banka dekontlarına dayanmakta olup buna göre bulgudaki tespitler somut denetim kanıtları ile desteklenmektedir. İdare tarafından, özel gelirlerin tahakkuk ve tahsili ile buna ilişkin takip ve kayıt işlemlerinin zamanında ve doğru bir şekilde yapıldığı ve raporlandığı ileri sürülmekte ise de bu durumu destekleyici hiçbir somut kanıt sunulmamıştır. Buna göre özel gelirlerin Bakanlık mali tablolarında tam olarak yer aldığı iddiasının kabulü mümkün değildir.

b) Özel gelirlerin Tek Hazine Kurumlar Hesabı uygulaması dışında bırakılması

Bakanlık özel gelirlerinin muhasebe birimi tarafından zamanında ve tam olarak muhasebeleştirilememesi bu tutarların Tek Hazine Kurumlar Hesabı uygulaması dışında kalmasına sebep olmaktadır.

Bakanlık özel gelirlerinin, Tek Hazine Kurumlar Hesabı Kapsamına Alınacak Kamu İdareleri ve Hesapların Belirlenmesi Hakkında Karar'ın 4'üncü maddesi ve konuya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen görüş yazısı uyarınca Tek Hazine kapsamında olduğu açıktır. Özel gelirlerin tahsilinde kullanılan banka hesaplarına ait hesap özet cetvellerinin incelenmesi neticesinde; tahsil edilen özel gelirlerden önemli bir kısmının tahsil edildikleri

tarihten daha geç tarihlerde ve tahsil edilen tutardan eksik olarak muhasebe birimine bildirildiği görülmüştür. Diğer taraftan muhasebe birimine bildirilmeyen gelirlerin Kamu Haznedarlığı Tebliğine göre nemalandırıldığı ancak bu suretle elde edilen faiz gelirlerinin de muhasebe birimine bildirilmediği dolayısıyla elde edilen faiz gelirlerinin de bütçeye yansıtılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, Bakanlık özel gelirlerinin tahsili için kullanılan banka hesaplarının işleyişinden muhasebe biriminin haberdar olmaması, bu hesaplarda biriken ve günlük olarak aktarılması gereken tutarların Tek Hazine Tahsilat Özel Hesabına tam olarak ve zamanında aktarılmamasına dolayısıyla bu tutarların hazine birliği ilkesine aykırı olarak Tek Hazine uygulamasının dışında bırakılmasına sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, Bakanlık özel gelir hesabının, 703 sayılı KHK ile 3289 sayılı Kanunda yapılan değişiklik ile Bakanlığa sağlanmış bir yetki olduğu ve söz konusu hesabın tek hazine kurumlar hesabı kapsamına alınmasına ilişkin bir düzenleme bulunmadığı ifade edilmiştir. Ancak Tek Hazine Kurumlar Hesabı Kapsamına Alınacak Kamu İdareleri ve Hesapların Belirlenmesi Hakkında Karar'ın 4'üncü maddesi ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Kapsamında açılmış hesapları dışında kalan hesaplarda tutulan mali kaynaklarının tek hazine kurumlar hesabı kapsamında değerlendirileceği belirtilmiştir. Bu durum Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğünün konuya ilişkin 29.01.2019 ve 7.2.2019 tarihli yazıları ile bir kez daha tasdiklenmiş durumdadır. Buna göre bahse konu hesabın tek hazine kapsamında olmadığı iddiasının kabulü mümkün değildir.

c) Sadece tahsilat amacıyla kullanılması gereken banka hesabındaki gelir kaydı yapılmayan tutarlar üzerinden bir takım ödemelerde bulunulması

Özel gelirlerin tahsilinde kullanılan banka hesabına ait hesap özet cetvellerinin incelenmesi neticesinde, tahsilat amacıyla kullanılması gereken bu hesaptan bir takım ödemelerde bulunulduğu görülmüştür.

Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına İlişkin Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde kapsama alınan kamu idarelerinin TCMB, Muhabir Banka ve diğer yurt içi bankalarda hesap açma ve kapatma taleplerini Hazine ve Maliye Bakanlığına bildireceği, hesap açma talepleri Bakanlıkça uygun görülenlerin hesap açabileceği, ödeme ve tahsilat hesapları arasında hiçbir

---

şekilde aktarım yapılamayacağı ve tahsilat hesaplarının hiçbir şekilde ödemelerde kullanılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Yönetmelik'in 12'nci maddesinin birinci fıkrasında kamu idarelerinin ödemeleri için ilgisine göre Kurum Tek İdare Ödeme Hesabını ve Kurum Tek İdare Ödeme Özel Hesabını kullanacağı, bu hesaplara bağlı olarak çalışacak şekilde, nihai alıcıya yapılacak ödemelerin etkin şekilde gerçekleştirilebilmesini teminen Bakanlığın uygun görüşüyle Muhabir Bankada ve zorunlu hallerde Bakanlıkça belirlenecek diğer yurt içi bankalarda yalnızca ödeme işlemleri için kullanılmak üzere kamu idaresince ödeme alt hesapları açılabilmesi ifade edilmiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise kamu idarelerinin tahsilatları için ilgisine göre Kurum Tek İdare Tahsilat Hesabını ve Kurum Tek İdare Tahsilat Özel Hesabını kullanacakları, bu hesaplara bağlı olarak çalışacak şekilde, kamu idarelerince tahsilat işlemlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesini teminen Bakanlığın uygun görüşüyle Muhabir Bankada ve zorunlu hallerde Bakanlıkça belirlenecek diğer yurt içi bankalarda yalnızca ödeme işlemleri için kullanılmak üzere kamu idaresince tahsilat alt hesapları açılabilmesi belirtilmiştir.

Buna göre Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından tahsilat işlemlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesini teminen muhabir bankada tahsilat işlemleri için kullanılmak üzere tahsilat alt hesapları açılabilmesi mümkün olmakla birlikte Kurum Tek İdare Tahsilat Hesabı veya Kurum Tek İdare Tahsilat Özel Hesabı ile bu hesaplara bağlı çalışan alt hesaplar sadece tahsilat işlemleri için kullanılabilir. Bakanlığın ödemeleri için ise Kurum Tek İdare Ödeme Hesabı veya Kurum Tek İdare Ödeme Özel Hesabı ile bu hesaplara bağlı çalışan alt hesapların kullanılması gerekmektedir.

Mevcut uygulamada tahsilatların merkez muhasebe birimi adına değil Strateji Geliştirme Başkanlığı adına açılmış hesaplar vasıtasıyla gerçekleştirildiği, bu hesaplarda biriken tutarların bütçeye gelir kaydının yapılmadığı ve gelir kaydı yapılmayan bu tutarlar üzerinden kamulaştırma bedeli adı altında bir takım ödemelerde bulunduğu görülmüştür. Bahse konu ödemeler mahiyetleri itibarıyla 3289 sayılı Kanun'un Ek 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca özel gelirler kullanılarak ödenebilecek nitelikte olan ödemelerdir. Ancak aynı maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca özel hesabın gelirlerinin giderleştirilmesi bu gelirlerin genel bütçeye özel gelir ve ödenek kaydedilmek şartı ve özel hesabın işleyişine ilişkin usul ve esasların düzenlenmiş olması ile mümkündür. Özel hesabın işleyişine ilişkin usul ve esasların düzenlenmemiş ayrıca tahsil edilen gelirlerin bir kısmının genel bütçeye özel gelir ve özel ödenek olarak kaydedilmemiş olduğu dikkate alındığında

---

uygulamanın 5018 sayılı Kanun'un 72'nci maddesinde düzenlenen yetkisiz tahsil ve ödeme kapsamında olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında, Bakanlık özel gelir hesabından harcama yapılmasını engelleyen bir hüküm bulunmadığı ifade edilmiştir. Ancak yukarıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına İlişkin Yönetmelik'in 10 ve 12'nci maddeleri uyarınca Bakanlık adına gerek tahsilat gerek ödeme işlemlerinde kullanılmak üzere hesap açılabilmesi için Hazine ve Maliye Bakanlığında uygun görüşü alınması, açılan hesapların ilgisine göre sadece tahsilat veya sadece ödemeler için kullanılması, tahsilat hesaplarının hiçbir şekilde ödemeler için kullanılmaması, ödeme işlemleri için açılan hesaptan ödeme yapılabilmesi için ise özel hesabın işleyişine ilişkin usul ve esasların düzenlenmiş olması gerekmektedir.

Bu itibarla, Bakanlığa ait özel gelirlerin tahsilinde kullanılan alt hesaplara ilişkin hesap özet cetvellerinin muhasebe birimine günlük olarak iletilerek bu hesaplardaki tutarların zamanında ve tam olarak muhasebeleştirilmesi, gelir tutarlarına ve faiz gelirlerine ilişkin olarak geçmiş yıllardan devam eden hatalı uygulamanın düzeltilmesi, tahsilat amacıyla açılan hesaplardan ödemede bulunulmaması ve bu gelirlerin Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına dâhil edilmesi sağlanarak bahse konu tahsilatların Bakanlığın mali tabloları içerisinde gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Yazılım Alımlarına İlişkin Harcamaların Haklar Hesabına Kaydedilmek Yerine Doğrudan Giderleştirilmesi

Bakanlıkça alımı gerçekleştirilen çeşitli yazılım alımlarının, Haklar Hesabında izlenmesi gerekirken, Giderler Hesabına kayıt edilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin Haklar Hesabını düzenleyen "Hesabın Niteliği" başlıklı 194'üncü maddesinde, hesabın bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir. "Hesabın işleyişi" başlıklı 195'inci maddesinde ise bütçeye gider kaydıyla edinilen hakların bir taraftan 260-Haklar Hesabına borç, kesintilerin ilgili hesaba borç, ödenecek tutarın 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, kamu idaresinin faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen, fiziksel varlığı bulunmayan ve yararlanma süresi bir yıldan fazla olan bilgisayar yazılımı ve lisans gibi değerler edinme tarihindeki maliyet bedelleri ile 260-Haklar Hesabına kaydedilmelidir. Söz konusu varlıkların giderleştirilmesi ise Yönetmelik'in 202 ve 203 üncü maddeleri gereğince kendilerinden beklenen yararlanma süresi içerisinde amortisman ayırmak sureti ile yapılmalıdır.

İlgili varlıklar için ayrılacak amortisman oranları amortisman ve tükenme paylarına ilişkin açıklamaların yer aldığı 47 sıra nolu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile belirlenmiş olup ilgili tebliğin 6 ncı maddesinde;

“ ...

(2) Ancak, maliyet bedeli, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğinin eki listede yer alan dayanıklı taşınırın her biri için 14.000 TL'yi, 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilir.

...”

denilerek maddi olmayan duran varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir. Anılan mevzuat hükmüne göre, bilgisayar yazılım lisansı ve patent gibi varlık alımlarının maddi olmayan duran varlık grubuna kaydedilmesi ve aynı yıl sonunda bu varlıkların tamamı için amortisman ayrılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Sosyal İlişkiler ve İletişim Daire Başkanlığı tarafından yapılan Adobe Creative Cloud Complete Uygulaması, Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan Genç Kod (Kod Adı 2023) Proje Portal Yazılım ve Drone Yazılım alımlarına ait tutarların 260-Haklar Hesabına kaydedilmesi gerekirken, 630-Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür. Bu durum, mali tablolarında 260-Haklar Hesabı ile 268-Amortismanlar Hesabının 851.665,00 TL noksan görünmesine yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, hatalı muhasebe kayıtlarına ilişkin tutarların 2022 yılında gerçekleştirilen işlemler ile düzeltildiği ifade edilmiştir. Ancak yılı geçtikten sonra yapılan düzeltme işlemlerinin 2021 mali yılı tabloları üzerinde etkisi bulunmamakta dolayısıyla yazılım alımları ve bunlara ilişkin amortisman tutarları 2021 yılı tablolarında hatalı yer almaya devam etmektedir.

Bu itibarla, satın alınan yazılım alımlarının yılı içerisinde varlık hesaplarına kaydedilmeleri ve söz konusu varlıkların kendilerinden beklenen yararlanma süresi içerisinde amortisman ayrılmak suretiyle giderleştirilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Devrine İlişkin Düzenlenen Protokol Hükümlerine Uyulmaması Sonucunda Protokolün Uygulamada Bakanlık Aleyhine Tek Taraflı Sonuç Doğurması

Bakanlık ile ... Federasyonu arasında düzenlenen, taşınmaz tahsisinin iptaline ve taşınmaz üzerinde Federasyon tarafından yaptırılan tesislerin bedeli ödenmek suretiyle Bakanlığa devredilmesine ilişkin 08.05.2020 tarihli protokol ile belirlenen yükümlülüklerin Bakanlık tarafından yerine getirildiği ancak tesislerin Federasyon tarafından devredilmediği görülmüştür.

Spor Genel Müdürlüğü ile Federasyon arasında imzalanan 27.08.2013 tarihli protokol ile İstanbul ili, Beykoz ilçesi, Riva (Çayağzı) Mahallesi, 2 pafta, 3209, 3210, 3211 (eski 238) parsel sayılı taşınmazlar idari hizmet binası yapım amacı ile 28.05.2039 tarihine kadar Federasyona tahsis edilmiştir. Bu tahsis 08.05.2020 tarihli ve 204 sayılı Bakan oluru ile iptal edilmiş, bu olura istinaden düzenlenen aynı tarihli protokolde taşınmazlar üzerinde Federasyon tarafından yapılan tesislerin bedeli karşılığında Bakanlığa devri kararlaştırılmıştır.

Bakanlığın yükümlülükleri Protokol'ün 5'inci maddesinde belirtilmiş olup bu çerçevede Bakanlık tarafından Federasyona yapılması kararlaştırılan ödemelerin mahiyeti ve tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 5:Protokol Kapsamında Yapılması Kararlaştırılan Ödemeler

Yapılacak Ödemenin Mahiyeti	Tutarı (TL)
Tesislerin inşasına yönelik Federasyon tarafından yapımı tamamlanıp ödemesi yapılan tutar (I)	165.003.719,00
Federasyon tarafından yapımı tamamlanıp hakedişe bağlanmamış olan tutar (II)	6.464.206,00
Siparişleri verilen peyzaj ve çeşitli iş kalemleri için yapılacak harcamalar (III)	1.168.522,00
Tesisin iskânın alınabilmesi için Belediyeye ödenecek harçlar (IV)	1.800.000,00
Federasyonun sponsorları tarafından tesis için tedarik edilen ürünlerin bedeli (V)	2.500.000,00
Toplam	176.936.447,00
Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, Strateji Geliştirme Başkanlığından temin edilmiş olup denetim ekibi tarafından müstakil bir analize tabi tutularak yeniden derlenmiştir.	

Protokolde; tesislerin tüm eksik imalatların ve iskân işlemlerinin tamamlanmasını müteakip teslim alınacağı, toplam ödeme tutarının 120.000.000,00 TL’lik kısmının protokolün imzalanmasını müteakip üç gün içinde, geriye kalan tutarın ise tesisin teslim alınmasına kadarki süreçte Federasyona ödeneceği belirtilmiştir. Bu çerçevede Bakanlık tarafından Federasyona yapılan ödemeler tarihleri ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 6:Protokol Uyarınca Gerçekleştirilen Ödemeler

Yapılan Ödeme	Ödemenin Tarihi ve Tutarı					Toplam
	8.05.2020	5.06.2020	5.06.2020	11.12.2020	5.03.2021	
I	120.000.000,00	30.000.000,00	15.003.719,00			165.003.719,00
II			631.113,00	6.228.764,85		6.859.877,85
III				725.961,70		725.961,70
IV				32.065,77	1.675.423,12	1.707.488,89
V			1.479.335,00	1.020.453,66		2.499.788,66
Toplam	120.000.000,00	30.000.000,00	17.114.167,00	8.007.245,98	1.675.423,12	176.796.836,10
Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilgi Sisteminden ve Strateji Geliştirme Başkanlığından temin edilmiş olup denetim ekibi tarafından müstakil bir analize tabi tutularak yeniden derlenmiştir.						

Buna göre 5.03.2021 tarihi itibarıyla Protokolün 5’inci maddesi ile hüküm altına alınan tüm ödemeler Bakanlık tarafından Federasyona ödenmiş durumdadır.

Federasyonunu yükümlülükleri de Protokol’ün 5’inci maddesinde belirtilmiş olup buna göre tesisteki tüm eksik imalatların tamamlanarak ve Belediye’den yapı kullanma izin belgesi alınarak tesisin borçsuz olarak protokolün imza tarihinden itibaren üç ay içerisinde Bakanlığa teslim edilmesi kararlaştırılmıştır.

Federasyon 27.01.2021 tarihli ve 1804 sayılı yazısı ile tesise ait yapı kullanma izin belgesinin alındığını belirterek tesisin devrinin alınmasını talep etmiştir. Buna göre Protokol’de

---

tesisin devrinin imza tarihinden itibaren üç ay içerisinde (8.08.2020 tarihine kadar) teslimi öngörülmüşse de iskân işlemlerinin gecikmesi sonucunda tesisin ancak 27.01.2021 tarihi itibarıyla devre hazır olduğu anlaşılmaktadır.

Federasyonun yazısı üzerine Bakanlık tarafından 05.02.2021 tarihinde devir teslim tutanakları hazırlanmış ancak Federasyon Yönetim Kurulu tarafından görevlendirme yapılmaması nedeniyle devir tamamlanamamıştır. Devir işlemleri için Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından Federasyona gönderilen 22.03.2021, 05.07.2021 ve 10.09.2021 tarihli yazılara cevap verilmemiş olup sonuç olarak Bakanlık protokol kapsamındaki tüm yükümlülüklerini 05.03.2021 tarihi itibarıyla yerine getirdiği halde aradan geçen sürede tesisleri devralamamıştır.

Protokolün 10'uncu maddesinde; sözleşme koşullarının yerine getirilmemesi halinde, sözleşme hükmünü yerine getirmeyen tarafa otuz günlük süre verilerek yazılı ihtarda bulunulacağı, bu sürenin sonunda da aykırılığın devamı halinde süre veren tarafın sözleşmeyi feshetme yetkisine sahip olacağı düzenlenmiştir.

Kamu idaresi cevabında, tesislerin Bakanlığa teslimi için zilyetliğin teslimi davası açıldığı ayrıca konunun sulh yolu ile çözümü için çalışmalar yürütüldüğü ifade edilmiş ise de tesislerin bedelinin büyük kısmı (167.114.167,00 TL) Haziran 2020, tamamı (176.796.836,10 TL) ise Mart 2021 tarihi itibarıyla Bakanlık tarafından Federasyona ödenmiş olup buna rağmen Federasyonun protokol ile kendisine verilen en temel yükümlülük olan tesislerin devrinden ısrarla kaçındığı anlaşılmaktadır. Diğer taraftan tesislerin dava veya sulh yoluyla devri sağlansa dahi bu durum Bakanlığın bedelini ödemiş olduğu tesislerden Mart 2021 tarihinden bu yana yararlanamamasının yarattığı hak kaybını telafi etmeyecektir.

Buna göre; Bakanlık tarafından bedeli ödenmiş tesislerin devri için başlatılmış hukuki süreçlerin takip edilerek Federasyonun tesislerden tahliyesinin sağlanması ayrıca protokol ile getirilen yükümlülüklerin haklı neden bulunmaksızın yerine getirilmemesi nedeniyle oluşan hak kaybının telafisi yönünde hukuki işlemlerin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 2: Tahsis Süresi Sona Eren Taşınmazların Tahliye Edilmemesi ve Bunlar İçin Ecrimisil Alınmaması

Mülkiyeti veya kullanım hakkı il müdürlüklerine ait olan ve Bakanlığın izniyle spor federasyonlarına ücretsiz olarak tahsis edilen spor tesisi ve taşınmazlardan, tahsis süresi sona

---

erenler için il müdürlükleri tarafından tahliye talebinin yapılmadığı ve fiili olarak kullanımı devam eden bu taşınmazlar için ecrimisil alınmadığı görülmüştür.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun ek 11'inci maddesinde; “...*İl müdürlüğünün mülkiyetinde veya kullanımında bulunan spor tesisleri veya taşınmazların kullanım veya intifa hakkı; spor federasyonlarına, en az üçü olimpik olmak üzere toplam altı spor dalında faaliyet gösteren gençlik ve spor kulüplerine, yerel yönetimlere, kamu kurum ve kuruluşlarına protokol ile bedelsiz devredilebilir*” hükmü yer almaktadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların İdaresi Hakkında Yönetmelik'te düzenlenmektedir. Yönetmelik'in “Bedelsiz tahsis ve kullanma hakkı devri” başlıklı 71'inci maddesinde; tahsise veya devre ilişkin protokolde bulunması gereken hususlar, bu madde kapsamındaki tahsis ve kullanım hakkı devirlerinde taşınmazın gençlik ve spor hizmetleri faaliyetlerinde kullanımı şartı, bu kapsamdaki spor tesisi ve taşınmazların hiçbir surette üçüncü şahıslara devredilemeyeceği, yapılan protokol ve sözleşmelerin takip ve denetiminin il müdürlüğünce yapılacağı gibi ayrıntılı düzenlemeler mevcuttur.

Yönetmelik'in 71'inci maddesinin on birinci fıkrasında “*Tahsis veya kullanma hakkı süresi sona eren veya iptal edilen taşınmazların tahliyesi, il müdürlüğünün talebi üzerine, 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre sağlanır ve taşınmaz, il müdürlüğünce görevlendirilecek memurlara boş olarak teslim edilir*” denilmek suretiyle, süre bitiminde taşınmazların nasıl tahliye edileceği düzenlenmektedir.

Buna göre sürenin sonunda esas olan taşınmazların tahliye edilmesidir ancak tahliye talebinin ya da tahliyenin herhangi bir sebeple gerçekleşmemesi durumunda, bu kullanıcılar işgalci mahiyetinde olacaklardır. Bu durum ise, Yönetmeliğin 81'inci maddesinde “ecrimisil işlemleri” başlığı altında düzenlenmiş olup taşınmaz tespit tutanağına istinaden idarece bir ecrimisil bedelinin belirleneceği ve tespit komisyonunca karara bağlanacağı, takdir edilen ecrimisillerin 15 gün içinde fuzuli şağıle tebliğ edileceği, süresi içinde rızaen ödenmeyen ecrimisil bedellerinin ise genel hükümlere göre icra takibi yapmak veya dava açmak suretiyle takip ve tahsil edileceği hüküm altına alınmaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde; bedelsiz tahsis ve kullanım hakkı tesisinin, Bakanlığın izni ile il müdürlükleri tarafından yapılması, bu sürelerin sonunda

ise Bakanlık tarafından sürenin uzatılmasına ilişkin bir karar alınmadıkça il müdürlüklerinin tahliye talep etmesi, muhtelif sebeplerle tahliyenin gerçekleşmemesi durumunda işgalcilerden ecrimisil bedeli alınması gerekmektedir.

Örnek olarak seçilen il müdürlüklerinde bu kapsamda yapılan tahsis ve devirlere ilişkin iş ve işlemler incelenmesi neticesinde; ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere 2021 yılı sonu itibarıyla tahsis ve kullanım süresi bitmesine rağmen tahliyesi gerçekleştirilmeyen taşınmazların bulunduğu ve bu taşınmazlarda işgalci durumunda olan federasyonlara ecrimisil bedeli tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 7:Tahsis Süresi Dolduğu Halde Kullanımı Devam Eden ve Ecrimisil Bedeli Alınmayan Taşınmazlar

Taşınmazın Bulunduğu İl	Tahsis edilen Federasyon	Tahsis Süresinin Dolduğu Tarih
İstanbul	Atletizm Federasyonu	28.12.2020
Ankara	Judo ve Kuraş Federasyonu	26.09.2019
Ankara	Buz Pateni Federasyonu	18.02.2018
Ankara	Atletizm Federasyonu	26.10.2018
Ankara	Cimnastik Federasyonu	24.10.2018
İzmir	Atletizm Federasyonu	10.03.2021

Bu tabloda yer alan bilgiler, denetim ekibi tarafından ilgili Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinden temin edilmiştir.

Süresi dolan bu tahsislere ilişkin süre uzatımı yapıp yapılmayacağına dair il müdürlükleri tarafından Bakanlıktan görüş istenildiği ancak Bakanlık tarafından bu konuda cevap verilmediği, bu konuda inisiyatif kullanmak zorunda kalan il müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen uygulamanın ise Yönetmelik hükümlerine aykırılık teşkil ettiği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, ecrimisil tahakkuk ve tahliye işlemlerinin ilgili Müdürlükler tarafından başlatılacağı, Ankara İl Müdürlüğünün ilgili süreçleri başlattığı, tahsis süresi uzatım taleplerinin ilgili Genel Müdürlük tarafından değerlendirme aşamasında olduğu ve bu hususta daha titiz hareket edileceği belirtilmiştir. Ancak cevap ekinde gönderilen belgelerin incelenmesi neticesinde; Ankara İl Müdürlüğü tarafından başlatılan sürecin henüz rayiç belirleme aşamasında olduğu buna göre il müdürlüklerince ecrimisil tahakkuk ettirilmesi yahut taşınmazın tahliyesi açısından tesis edilmiş bir işlem bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, tahsis süresi sona eren ve tahsisin devamına ilişkin Bakanlık tarafından olur verilmeyen taşınmazlara ilişkin tahliye işlemlerinin yapılması, tahliyeye kadar olan süreler için ise ecrimisil bedeli hesaplanarak tahakkuk ve tahsil işlemlerine başlanması gerekmektedir.

BULGU 3: Spor Kulübüne Ücretsiz Tahsis Edilen Taşınmaz Üzerinde Protokol Hükümlerine Aykırı Olarak Ticari Faaliyette Bulunulması

Mülkiyeti Atatürk Orman Çiftliği'ne ait Bakanlığa tahsis edilmiş taşınmazın protokol ile gençlik ve spor hizmet ve faaliyetlerinde kullanılmak şartıyla ... Spor Kulübüne tahsis edildiği, ancak taşınmaz üzerinde protokol hükümlerine aykırı olarak ticari faaliyette bulunulduğu görülmüştür.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun ek 9'uncu maddesi ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların İdaresi Hakkında Yönetmelik'in 71'inci maddesi uyarınca Bakanlığa tahsisli taşınmazların spor kulüplerine, protokol yapılmak suretiyle bedelsiz olarak kırk dokuz yıla kadar tahsis edilmesi mümkündür. Ancak bu kapsamdaki tahsis ve kullanım hakkı devirlerinde, taşınmazın gençlik ve spor hizmet ve faaliyetlerinde kullanılması gerekmektedir.

5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Kanunu'nun Ek 2'nci maddesi uyarınca, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü (AOÇ) ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol ile Kanuna ekli spor alanı sınır krokisinde tanımlı toplam 258.186 m² alan, 13.08.2008 tarihinden itibaren 49 yıl süre ile bedelsiz olarak Genel Müdürlüğe tahsis edilmiştir. Protokolde Genel Müdürlüğün bu alan üzerinde bulunan tesislerin kullanım hakkını spor kulüplerine devredebileceği, ancak sporun geliştirilmesi dışında hiçbir şekilde ticari bir amaç için tahsis edilemeyeceği, birinci derece sit alanı sayılan alanda gerekli izinler alınmaksızın mevcut yapılar dışında yeni tesis yapılamayacağı belirtilmiştir.

AOÇ tarafından Genel Müdürlüğe tahsis edilen alanın 64.264 m²'lik kısmının kullanım hakkı Genel Müdürlük tarafından 22.07.2010 tarihli protokol ile 30 yıl süre ile bedelsiz olarak ... Spor Kulübüne tahsis edilmiştir. Protokolde kulübün, bu alanda ancak spor amaçlı olmak kaydıyla yeni tesisler yapabileceği ve ticari amaçlı yapılaşma yapamayacağı, AOÇ ile Genel Müdürlük arasındaki protokol hükümlerine riayet etmesi gerektiği belirtilmiştir.

Spor kulübüne tahsis edilen alan üzerinde yapılan fiziki incelemede bahse konu alan üzerinde düğün, nikâh ve benzeri organizasyonların yapıldığı yüzme havuzuna sahip ticari bir yapılaşma bulunduğu ve bu alanın spor kulübü tarafından üçüncü kişilere kiralandığı tespit edilmiştir. Bu durumun spor amaçlı yapılan taşınmaz tahsisinin yanı sıra Genel Müdürlüğün hem AOÇ ile hem de spor kulübü ile yapılan protokollere aykırılık teşkil ettiği açıktır. Her iki protokolde de bahse konu alan üzerinde tahsis amacı dışındaki kullanımları engelleme görevi

---

Genel Müdürlüğe verilmiştir. Aynı hüküm Yönetmelik'in 74'üncü maddesinde de mevcut olup bu görevin yerine getirilmediği görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında, 3289 sayılı Yasanın Ek 11'inci maddesi kapsamında bedelsiz tahsis edilen taşınmazlara ilişkin protokollerin takip ve denetiminin Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri tarafından yerine getirildiği ve konu hakkında İl Müdürlüklerine Genelge gönderildiği ifade edilmiştir. Ancak yukarıda ifade edildiği üzere bahse konu alan üzerinde tahsis amacı dışındaki kullanımları engelleme görevi tahsise ilişkin protokoller ile doğrudan Genel Müdürlüğe verilmiştir. Genel Müdürlük tarafından tahsise aykırı kullanımlar için protokolün feshi de dâhil olmak üzere gerekli işlemlerin yapıldığı belirtilmekte ise de mevcut durumda aykırı kullanımın devam ettiği görülmektedir.

Buna göre, spor amaçlı tahsis edilen taşınmaz üzerinde ticari işletme kurularak üçüncü kişilere kiralanması taraflar arasında düzenlenmiş protokollere ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olduğundan spor kulübüne yapılan tahsisin iptal edilmesi, birinci derece sit alanı olarak kabul edilen alan üzerinde ticari yapılaşmaya izin verilmesi ile ilgili hukuki süreçlerin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 4: Spor Kompleksi Üzerinde Kullanım Hakkı Bulunmayan Şirkete Sponsorluk Gelirlerinden Pay Verilmesi ve Kompleksin Adının Bakan Oluru Alınmadan Değiştirilmesi

Kullanım hakkı ... Spor Kulübü Derneği'ne devredilen spor kompleksinin adının Bakan oluru bulunmaksızın sponsorluk sözleşmesi kapsamında değiştirildiği ve bu sözleşme ile spor kompleksine ilişkin kullanım hakkı bulunmayan üçüncü kişi lehine sınırlı aynı hak tesis edildiği görülmüştür.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun ek 11'ini maddesinde; “...İl müdürlüğünün mülkiyetinde veya kullanımında bulunan spor tesisleri veya taşınmazların kullanım veya intifa hakkı; spor federasyonlarına, en az üçü olimpik olmak üzere toplam altı spor dalında faaliyet gösteren gençlik ve spor kulüplerine, yerel yönetimlere, kamu kurum ve kuruluşlarına protokol ile bedelsiz devredilebilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, 13.12.2009 tarihli ve 27431 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların İdaresi Hakkında Yönetmelik’te düzenlenmiş olup Yönetmelik’in “Bedelsiz tahsis ve kullanma hakkı

---

devri” başlıklı 71’inci maddesinin yedinci fıkrasında kullanım hakkı devredilen taşınmazların, üçüncü şahıslara hiçbir surette devredilemeyeceği belirtilmiştir.

27.03.2001 tarihli ve 24355 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mülga Gençlik ve Spor Tesislerine Ad Verme Yönetmeliği’nin 9’uncu maddesinde Genel Müdürlük mülkiyetinde veya kullanımında bulunan gençlik ve spor tesislerine verilecek adların Genel Müdürün teklifi ve Bakanın onayı ile belirleneceği ifade edilmiştir. Tesislere ad verme veya değiştirme usulü, 30.06.2011 tarihli ve 27980 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Spor Genel Müdürlüğü Tesislere Ad Verme Yönetmeliği’nde de aynı çerçevede düzenlenmiştir.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu’nun ek 3’üncü maddesi uyarınca çıkarılan 16.06.2004 tarihli ve 25494 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Sponsorluk Yönetmeliği’nin ile 9’uncu maddesi ile sponsorlara tesisle ilgili her türlü isim, reklam, tanıtım ve yayın haklarının verilebileceği belirtilmiştir.

Mülkiyeti İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne ait olan İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Ayazağa Köyü, 4 pafta, 3 ada, 33 parsel üzerinde bulunan ... Spor Kompleksinin kullanım hakkı, 3289 sayılı Kanunu’nun ek 11’inci maddesi uyarınca düzenlenen 20.04.2007 tarihli protokol ile 49 yıllığına ... Spor Kulübü Derneği’ne devredilmiştir. Dernek ile bu kapsamda 03.05.2011 tarihinde imzalanan ek sözleşmenin “Sözleşme yapma serbestisi” başlıklı 6’ncı maddesinde kullanım hakkının hiçbir surette üçüncü kişilere devredemeyeceği, 8/k maddesinde ise spor kompleksinin ismi konusunda Genel Müdürlük Spor Tesislerine Ad Verme Yönetmeliği’nin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda ifade edilen mevzuat ve sözleşme hükümlerine göre; kullanım hakkı ... Spor Kulübü Derneği’ne devredilen spor kompleksinin üçüncü kişilere hiçbir surette devredilemeyeceği, tesisin adının ancak Genel Müdürün teklifi ve Bakan oluru ile değiştirilebileceği açıktır.

Yapılan incelemede; spor kompleksi içerisinde yer alan stadyumun isminin; ... Spor Kulübü Derneği, ... Sportif Sınai ve Ticari Yat. A.Ş. ve ... Şehircilik Planlama A.Ş. arasında 12.10.2021 tarihinde imzalanan beş yıllık sponsorluk ve reklam tanıtım sözleşmesi uyarınca ... Stadyumu olarak değiştirildiği görülmüştür. Bu sözleşme uyarınca 2021-2022 futbol sezonu için sponsor tarafından yapılacak ödemenin %10’unun ... Spor Kulübü Derneği’ne, %90’ının ise ... Sportif Sınai ve Ticari Yat. A.Ş.’ye yapılacağı kararlaştırılmış olup bu oranlar sonraki sezonlar için yapılacak ödemeler açısından da geçerli bulunmaktadır.

Spor kompleksinin kullanım hakkının devredildiği ... Spor Kulübü Derneği ile ... Şehircilik Planlama A.Ş. arasında sponsorluk sözleşmesi imzalanması ve bu sözleşme kapsamında stadyumun isminin değiştirilmesi mümkün olmakla birlikte; spor kompleksi üzerinde kullanım hakkı bulunmayan ... Sportif Sınai ve Ticari Yat. A.Ş.'nin sponsorluk sözleşmesine taraf olması ve elde edilecek gelirden pay alması yukarıda ifade edilen mevzuat ve ek sözleşme hükümleri çerçevesinde mümkün değildir. Bu durum, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 22.12.2021 tarihinde Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğüne gönderilen görüş yazısında da (E-37381016-045.02-136218 sayılı) belirtilmiş olmasına rağmen ilgili Genel Müdürlük tarafından bu kapsamda bir işlem tesis edilmemiştir.

Diğer taraftan, spor tesislerine verilecek adın Genel Müdürün teklifi ve Bakan oluru ile belirlenmesi gerektiği halde stadyum adının Bakan oluru alınmaksızın değiştirildiği görülmüştür. İsim değişikliği için İl Müdürlüğüne başvurunun sözleşmenin imzalandığı tarih olan 12.10.2021'de yapılması, sözleşmede sponsorluk ödemelerinin Ekim 2021 itibarıyla başlanmasının öngörülmesi, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün konuya ilişkin görüş yazısının 22.12.2021 tarihli olması göz önüne alındığında ad değişikliğinin mevzuata aykırı olarak Bakan olurundan önce fiilen gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; 17.05.2022 tarihinde isim değişikliğine ilişkin talebin ... Spor Kulübü Derneği tarafından yapılması gerektiğinin ve buna göre ... Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar A.Ş.'nin dilekçesine istinaden isim değişikliği talebinin değerlendirilemediğinin Dernek ve Şirkete bildirildiği ifade edilmiştir. Kamu idaresinin bulguda yer alan tespite katıldığı ve konu hakkında karşı tarafı bilgilendirdiği görülmekle birlikte fiili durumda spor tesisinin isminin mevzuata aykırı olarak değiştirilmesi ve Kompleksinin kullanım hakkının sponsorluk sözleşmesi ile üçüncü kişiye devredilmesi hususlarının geçerliliğini sürdürdüğü anlaşılmaktadır.

Buna göre; spor tesislerinin adlarının değiştirilmesinde ve kullanım hakkı devredilen spor tesislerinin devralanlarca kullanımında mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalara mahal verilmemesi, aksi durumların tespiti halinde ise gerekli hukuki işlemlerin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 5: Uygulama Projesi ile İhale Edilen Bazı Yapım İşlerinde İş Artışının Mevzuat ile Belirlenmiş Sınırlamalara Riayet Edilmeksizin ve İşin Tamamlanması Amacı Dışında Uygulanması

Anahtar teslim götürü bedel ile ihale edilen bazı yapım işlerinde; mevzuat gereği projede öngörülmesi gereken imalatların projelerin hazırlanması aşamasında dikkate alınmadığı, “öngörülemeyen durum” kapsamında değerlendirilemeyecek proje değişikliklerinin iş artışı kapsamında yaptırıldığı, sözleşme bedelinin %10'unundan fazla oranlarda iş artışına gidilen işlerde bu durumu dengelemek amaçlı yüksek oranlarda ve projenin esasına ilişkin imalatlarda iş eksilişi yapıldığı ve bahse konu iş eksilişlerinin farklı ihale kapsamında tamamlatıldığı, bazı işlerde yapılan değişikliklerin ihalenin niteliğini değiştirecek seviyede gerçekleştiği görülmüştür.

Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi hususları, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 24'üncü, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin (YİGS) ise 21'inci maddesinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Buna göre; öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde; artışa konu olan iş, idareyi külfete sokmaksızın ve asıl işten ayrılmasının mümkün olmaması şartıyla anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10'una kadar oran dâhilinde ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir. Ancak işin bu şartlar dâhilinde tamamlanamayacağını anlaşılması durumunda ise artış yapılmaksızın hesabın genel hükümlere göre tasfiye edilmesi gerekmektedir.

Uygulama projesiyle ihaleye çıkılan işlerde, işin yapılacağı yere ilişkin zemin etüdü, inşaatta kullanılacak her türlü iş kaleminin niteliğini gösteren teknik şartnameler, bu işlerin nerede ne kadar yapılacağını gösteren mahal listeleri projeye eklenerek ihale dokümanı oluşturulur. Bu suretle, ihale öncesinde yapıya ilişkin en ince ayrıntıların dahi netleşmesi sağlanarak, sözleşme süresi sonunda yapının anahtar teslimi olarak her şeyi ile eksiksiz ve kullanılabilir halde teslim alınması beklenir. 4735 sayılı Kanunun 24'üncü maddesinde birim fiyatlı işler için sözleşme bedelinin %20'sine kadar izin verilen iş artışının anahtar teslim götürü bedel ile ihale edilen işler için %10 olarak sınırlandırılmasının temel nedeni de uygulama projelerinin ayrıntılı düzenlenmiş olması gerekliliğidir.

4735 sayılı Kanun'un 24'üncü maddesindeki bir başka sınırlama, artışa konu işin idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmamasıdır. İş artışının sözleşme bedelinde meydana getirdiği artış oranında idareye külfet getirdiği açık

olup madde hükmündeki külfet ifadesini, artan işlerin yeni bir ihale ile başka bir yükleniciye yaptırılması suretiyle ortaya çıkacak maliyet artışı olarak kabul etmek gerekmektedir. İş artışını %10'luk sınır içinde tutmak amacıyla projede yer alan ve yapılması zaruri bir takım imalatların iş kapsamında çıkarılması ve çıkarılan bu imalatların daha sonra yeni bir ihale ile yaptırılması bu çerçevede idareyi külfete sokmak anlamına gelmektedir. Buna göre işin, projesinde yer alan zaruri bir takım imalatlar çıkarılmaksızın yasal sınırlar çerçevesindeki bir iş artışı ile tamamlanması mümkün değil ise yapılması gereken, iş artışı değil işin tasfiye edilmesidir.

Diğer taraftan YİĞŞ'nin projelerin uygulanmasına ilişkin 12'nci maddesi uyarınca işin tamamlanabilmesi için teknik ve işlevsel açıdan mutlak gereklilik arz eden proje değişiklikleri yapılabilecektir. Bu çerçevede zaruret arz etmeyen, idarenin sübjektif beğeni ve tercihine dayalı biçimde proje değişiklikleri yapılmaması gerekmektedir. İşin her türlü ayrıntısının isteklilerce bilinmesi, bir başka ifadeyle ihale dokümanında tarif edilen işle fiilen gerçekleştirilecek işin aynı olması, rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin gereğidir.

Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafında yürütülen anahtar teslim götürü bedel yapım işlerinden yüksek oranda iş artışı yapılanların incelenmesi neticesinde;

- Yasal mevzuatı gereği projede öngörülmesi gereken bazı imalatların projelerin hazırlanması aşamasında dikkate alınmadığı ve uygulama aşamasında iş artışı ile projelere eklendiği görülmüştür.

Örneğin Aydın Nazilli Kapalı Yüzme Havuzu İkmal İnşaatı Yapım işinde, sığınak ve fitness salonlarına havalandırma tesisatı yapılmasının zorunlu olduğundan ve bu imalatın projesinde yer almadığından bahisle iş artışına gidilmiştir. 25.05.1988 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Sığınak Yönetmeliğinin 8'inci maddesinde sığınakın çeşidi ne olursa olsun mekanik havalandırma yapılmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır. Bahse konu işin ihale tarihinin 2017 Yönetmeliğin ilgili maddesinin yürürlük tarihinin ise 2010 olduğu göz önüne alındığında, 2017 yılında ihalesi yapılan işin projesinde bu imalatın öngörülmemiş olması projelerin hazırlanmasında gereken özenin gösterilmediği anlamına gelmektedir. Benzer durum engelli asansörlerinin, yangın kapılarının yapımı gibi asgari ölçütleri ilgili mevzuatları uyarınca belirlenmiş ancak işin projesinde bu düzenlemelere aykırı olarak ayrıntılandırılmış bazı imalatlar için de geçerlidir.

Kamu idaresi cevabında, uygulama projelerinin ihtiyaca ve mevzuat hükümlerine uygun olarak belirlendiği, zorunluluk arz etmeyen proje değişikliklerinden kaçınıldığı, işin devamı sırasında ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar ya da ilgili mevzuatları uyarınca muhtelif yapı kısımlarının ulusal ve uluslararası kriterlerde belli periyotlarda yapılan güncellemeler sebebiyle proje revizyonu gerekliliğinin ortaya çıkabildiği belirtilmiştir. Ancak yukarıda örneklendirilen muhtelif yapı kısımlarına ilişkin kriterler, işin yapımı devam ederken ortaya çıkan yeni kriterler olmayıp uygulama projelerinin hazırlanmasından önce zaten bulunan ve buna göre projeler hazırlanırken dikkate alınmış olması gereken kriterlerdir.

- Birçok yapım işinde iş artışına/eksilişine esas teşkil eden imalat kalemlerinin çoğunlukla aynı iş kalemleri olduğu (epoksi kaplama, aydınlatma armatürleri gibi) görülmüştür. Ayrıca tip proje üzerinden gerçekleştirilen yapım işlerinde proje hazırlanması aşamasında bölgesel farklılıkların ve mevcut fiziki imkânların dikkate alınmadığı (dış cephe kaplama gibi) tespit edilmiştir. Bu kapsamda yapılan imalat değişiklikleri esasen proje hazırlama aşamasında dikkat edilmesi gereken durumlara ilişkin olup projelerin hazırlanması sürecinde gerekli hassasiyetin gösterilmemesinin bir sonucudur.

Kamu idaresi cevabında; tip proje ile yapılan yapılarda bölgelerine uygun olarak mekanik ve elektrik projelerde 4 farklı iklim bölgesine (ısı bölgesine) göre, statik projelerde zemin sınıfı ve kar yüküne göre, ayrı ayrı 3 farklı tip proje satın alındığı belirtilmekte ise de örneklem yoluyla seçilen yapım işlerine ilişkin iş artış raporlarının incelenmesi neticesinde, bu işlerin önemli bir kısmında (özellikle dış cephe imalatlarının tespitinde) bölgesel farklılıkların dikkate alınmadığı anlaşılmıştır.

- Sözleşme bedelinin %10'unundan fazla oranlarda iş artışına gidilen işlerde bu durumu dengelemek amaçlı yüksek oranlarda ve projenin esasına ilişkin imalatlarda iş eksilişi yapıldığı, bahse konu iş eksilişlerinin farklı ihale kapsamında tamamlatıldığı görülmüştür.

Örneğin 2017 yılında ihale edilen İzmir Alsancak Stadyumu İkmal İnşaatı Yapım işinde yapılan iş artışlarının %10'luk sınırı aşması üzerine projede öngörülen saha imatları, tribün koltukları ve çevre imatları gibi imatların yapımından vazgeçilmiş ancak bu imatlar 2021 tarihinde yapılan başka bir ihale ile ilk ihalenin yüklenicisine yaptırılmıştır. Bu uygulama neticesinde iş artışı ile işin tamamlanamadığı ve eksiltelen imatlar için yeni bir ihaleye çıkmak suretiyle idarenin külfete sokulduğu açık olup yapılan uygulama, iş artışına ilişkin düzenlemede öngörülen tüm ön şartlara ve iş artışının temel mantığına aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bu durumun şiddetli rüzgar etkisinden korunmak amacıyla stadyumun güney tarafına rüzgarlık yapılması ve Türkiye Futbol Federasyonunun inceleme raporu doğrultusunda proje revizyonu yapılması zorunluluğundan ortaya çıktığı ifade edilmiştir. Stadyumun yapıldığı yer itibarıyla rüzgar etkisine maruz kalacağı ve Federasyon tarafından yapılacak incelemenin kriterleri projenin hazırlanması aşamasında dikkate alınması gereken hususlar olup bunları öngörülemez durum kapsamında değerlendirmek mümkün değildir. Diğer taraftan bu yapım işindeki esas husus, yapılan iş artışlarının %10'luk sınırı aşması üzerine projede öngörülen bazı temel imalatların yapımından vazgeçilmesi ve bu imalatların başka bir ihale ile aynı yükleniciye yaptırılmış olmasıdır ki idare tarafından bu hususa ilişkin bir açıklama yapılmamıştır.

- Bazı işlerde yapılan değişikliklerin ihalenin niteliğini değiştirecek seviyede gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Örneğin Kastamonu Gençlik Merkezi İkmal İnşaatı Yapım işinde, yapılması zaruret arz eden bir takım işler için gerçekleştirilen iş artışı sözleşme bedelinin %10'unun geçtiği için işe ait projenin önemli bir kısmını oluşturan basketbol, tenis ve voleybol sahası imalatları ile çevre düzenlemesine ilişkin birçok imalattan vazgeçildiği görülmüştür. Zonguldak Merkez Stadyumu Modernizasyonu Yapım işinde ise projesinde öngörülen antrenman salonu yerine iş artışı kapsamında curling salonu yapımına karar verildiği, tek başına bu imalatın sözleşme bedelinin %10'ununa yakın maliyete sahip bir imalat olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgudaki tespitlerin istisnai durumlarda ortaya çıktığı ve birkaç işle sınırlı olduğu ifade edilmiş ise de bulgu metninde tespitlerin hangi işlerde bulunduğu tek tek yazılmak suretiyle genellik arz etmediği tarafımızca zaten belirtilmiştir. Ancak genellik arz etmemekle birlikte ayrıntılı olarak örneklendirilen bu tespitlerin nitelik itibarıyla önemli oldukları açıktır.

Yüklenicilerin mevcut projeler çerçevesinde teklif verdikleri göz önüne alındığında ihalesine çıkılan iş ile gerçekleştirilen iş arasında iş artışları suretiyle meydana gelen ciddi farklılaşmanın, isteklilerin tekliflerinin değerlendirilmesi aşamasında rekabet, saydamlık, ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin tam ve doğru olarak uygulanmasını engellemektedir.

İş artışı, temelde mevcut bir işin bitirilmesine yönelik bir uygulama olup bazı imalat kalemlerinin yapılabilmesi için yapılması elzem olan imalatlardan vazgeçilmesi, düzenlemenin

temel mantığına aykırılık teşkil etmektedir. Diğer taraftan bazı yapım işlerinde uygulama aşamasında projesinde bulunmayan ancak mutlak suretle yapılması gereken imalatların ortaya çıkabileceği kabul edilmekle birlikte, idareyi ek külfete sokacak durumlarda yahut oransal sınırlar içerisinde iş artışı yapıldığı takdirde dahi işin tamamlanamayacağını anlaşılmaması hallerinde, iş artışına gidilmemesi gerekmektedir. Bu durumlarda işin tasfiyesinin gündeme getirilmesi mevzuatın bir gereğidir.

İş artışlarının imalat kalemlerinde yaşanan değişikliğe bağlı olarak yüklenicilere süre uzatımı hakkı verilmesi, işin sözleşme süresinde bitirilememesi ve yatırımların planlanan tarihlerde hizmete sokulamaması sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Yukarıda da belirtildiği üzere temel olarak işin tamamlanması amacıyla izin verilen iş artışlarının işin bitiş tarihlerinin sürekli ertelenmesine neden olması, iş artışı uygulamasının amaçların ötesinde kullanılması sonucunu doğurmaktadır.

Bu itibarla, uygulama projesi ile ihaleye çıkılan anahtar teslim götürü bedel yapım işlerinde; işe ait projelerin ihtiyaca ve ilgili mevzuat düzenlemelerine uygun bir biçimde belirlenmesi, zorunluluk arz etmeyen proje değişikliklerinden kaçınılması, iş artışının sadece işin tamamlanması amacıyla ve öngörülemezlik ölçütü ile sınırlı tutulması, iş azalışları ile desteklenmek suretiyle yasal sınır üzerinde iş artışı uygulanmaması, iş artışı nedeniyle ilave külfete sebep olunmaması hususlarında gerekli özen ve hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Geçici Kabulü Yapılan İşlerin Kesin Kabul Tutanaklarının ve Kesin Hakediş Raporlarının Makul Olmayan Sürelerde Düzenlenmesi

Yapımı tamamlanan ve geçici kabulü yapılan bazı yapım işlerinin kesin kabul tutanaklarının ve kesin hakediş raporlarının makul bir gerekçe bulunmaksızın geç düzenlendiği, bu durumun yüklenicilerin mağduriyetine, idare ile yüklenici arasında hukuki ihtilaflara ve yapılan işlerin denetimi açısından kontrol zafiyetine yol açtığı görülmüştür.

Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (YİGS) 40'inci maddesinde düzenlenmiştir. Düzenlemede anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde kesin hakediş raporu düzenlenmesine işin geçici kabulü yapıldıktan sonra başlanacağı, idarelerin teslim aldıkları kesin hesapları, teslim tarihinden başlamak üzere en çok altı ay içinde inceleyip onaylayacakları, aksi halde yüklenicinin işin kesin kabulü yapılmış olmak şartı ile kesin hakediş raporunun düzenlenmesini isteyebileceği belirtilmiştir. Kesin hesapların ve kesin

kabul tutanağının idarece onaylanmasından sonra en çok otuz gün içinde idarece onaylanmış kesin hesaplara dayalı olarak yapı denetim görevlisi tarafından kesin hakediş raporu düzenleneceği ifade edilmiştir.

Buna göre, kesin hakediş raporunun düzenlenmesine ilişkin işlemler geçici kabulün yapılmasından sonra, süreler ise kesin hesabın teslim alınması ve kesin hesap ile kesin kabul tutanağının idarece onaylanması ile başlamaktadır. Kesin hakediş raporunun düzenlenmesini kesin kabul işleminden sonraya bırakan bu yöntemin, özellikle teminat süresinde ortaya çıkması muhtemel kusurlu ve noksan işlerin yüklenici nam ve hesabına giderilmesi, hesaplanan kusurlu işler için kesinti yapılması ve geçici ve kesin kabul aşamalarında söz konusu olan bekleme cezalarının kesilmesi uygulamaları açısından idareyi emniyette tutan bir süreç olduğu gözükmemektedir. Böylece idare, geçici ve kesin kabul aşamalarında tespit edilen ve yüklenici tarafından karşılanması gereken söz konusu bedelleri, yüklenicinin hakedişinden veya teminatından kesme imkânını elinde bulundurmuş olmaktadır.

Kesin kabul tutanağının, kesin hesabın ve kesin hakediş raporlarının düzenleneceği süreler YİĞŞ’de açıkça belirtilmiş olmakla birlikte uygulamada bu süreçlerin aksamadan ilerlemesi her zaman mümkün olmamaktadır. Uygulamada idarelerin kesin kabul tutanağını teminat süresi sona erdikten sonra düzenlediği ve/veya kesin hesap ve kesin hakediş raporlarını kesin kabul tarihinden çok uzun süre sonra hazırladıkları durumlar olmaktadır. Bu gibi durumlarda bazı yükleniciler çeşitli sebeplerle kesin hakediş raporunun düzenlenmesi için başvurmadan kaçınmakta bazı yükleniciler ise alacağını tahsil etmek amacıyla hukuki yollara başvurmuşlardır. Diğer taraftan her iki durumda da kesin hakediş raporlarının düzenlenmesi gecikmekte ve yapılan imalatların fiili kontrolü açısından kontrol zafiyeti ortaya çıkmaktadır.

Yapılan incelemede, imatları tamamlanarak kesin kabul tutanakları düzenlenen ayrıntısı aşağıda gösterilen yapımların kesin hakediş raporlarının kesin kabul tarihinden uzun süre sonra düzenlendiği görülmüştür.

Tablo 8: Kesin Kabul Tutanağı ve/veya Kesin Hakediş Raporu Geç Düzenlenen İşler

	Geçici Kabul Tarihi	Kesin Kabul Tarihi	Kesin Hakediş Tarihi	Geçici Kabul ile Kesin Kabul Arasındaki Süre (Gün)	Kesin Kabul ile Kesin Hakediş Arasındaki Süre (Gün)
Aydın Nazilli Kapalı Yüzme Havuzu İkmal	17.09.2018	17.09.2019	24.05.2021	365	615
Düzce Akçakoca 1000 Seyircili Spor Salonu	20.11.2018	14.07.2020	7.07.2021	602	358

Muş Kapalı Yüzme Havuzu	13.11.2015	16.06.2017	13.07.2021	581	1488
Bingöl Sporcu Kamp Eğitim Merkezi	26.12.2018	26.12.2019	6.09.2021	365	620
Zonguldak Merkez Stadyumu Modernizasyonu	7.02.2018	19.09.2019	21.04.2021	589	580
Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğünden temin edilmiş olup denetim ekibi tarafından müstakil bir analize tabi tutularak yeniden derlenmiştir.					

Diğer taraftan bu işlerden bazılarında kesin hakediş raporlarının geç düzenlenmesinin yanı sıra kesin kabul tutanağının, geçici kabul ile kesin kabul tarihi arasında geçecek süre olarak tanımlanan ve çoğunlukla 12 ay olarak belirlenen teminat süresi dolduktan sonra düzenlendiği görülmektedir. Bu uygulama teminat süresinde ortaya çıkması muhtemel kusurlu-noksan işlerin yüklenici nam ve hesabına giderilmesi, kusurlu işler için kesinti yapılması ve geçici ve kesin kabul aşamalarında söz konusu olan bekleme cezalarının kesilmesi uygulamaları açısından idareyi emniyette tutmayı amaçlayan sürece aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; geçici kabulü yapılan işlerin kesin hesap işlemlerine hemen başlanıldığı, ancak kimi zaman yüklenicilere ulaşılamaması, yüklenici tarafından temin edilmesi gereken bilgi ve belgelerin temin edilmemesi ya da birlikte karşılıklı anlaşarak düzenlenmesi gereken fiyat tutanağı, analizi vb. belgelerin imzalanmak üzere İdareye başvurulmaması gibi hususların yerine getirilmeyişinin kesin hakedişlerin geç düzenlenmesine sebep olduğu ifade edilmiştir. İleri sürülen ve idareden kaynaklanmayan bu nedenler kesin hakedişlerin geç düzenlenmesi açısından haklı ve genel bir gerekçe oluşturmakla birlikte yukarıda sayılan işlerin kesin hakedişlerinin hangi somut gerekçelerle geç düzenlendiğini ve bazı işlerde yüklenicilerle yaşanan hukuki ihtilafları açıklamakta yetersiz kalmakta ayrıca bu durum sonucunda ortaya çıkan kontrol riskini bertaraf etmemektedir.

Bu itibarla, yapımı tamamlanan ve geçici kabul tutanağı düzenlenen işlerde, bu işlerin denetlenebilmesi, yüklenicilerin alacaklarının zamanında ödenmesi ve idare ile yüklenici arasında hukuki ihtilaflara yol açmaması açısından kesin hesabın ve buna bağlı olarak kesin hakediş raporlarının makul olmayan gecikmelere mahal vermeyecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Yeni Birim Fiyatların Doğrudan Proforma Fatura Üzerinden Tespit Edilmesi ve Sözleşme Yılı Fiyatlarının Hatalı Hesaplanması

Anahtar teslim götürü bedel ile ihale edilen bazı yapım işlerinde, proje değişikliği nedeniyle ortaya çıkan yeni iş kalemlerine ilişkin birim fiyatların tespitinde ve bu imalat kalemlerine ilişkin fiyat farkı hesaplamalarında ilgili mevzuattaki düzenlemelere riayet edilmediği görülmüştür.

a) Yeni birim fiyatların analiz oluşturulmaksızın piyasada faaliyet gösteren firmalardan temin edilen proforma faturalar esas alınarak tespit edilmesi

Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespit usul ve esasları, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin (YİGŞ) 22'nci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin bedellerinin, maddenin ikinci fıkrasında belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenmesi gerekmekte olup yeni fiyatın tespitinde aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılmalıdır:

a) Yüklenicinin teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemlerine ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizler.

ç) Yeni iş kaleminin yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler.

Bu analizlere rayiç olarak, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek, yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler, idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler, ihaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar, ticaret ve/veya sanayi odasının onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçler uygulanabilecektir.

Bu çerçevede yeni birim fiyatın tespitinde rayiç olarak piyasada faaliyet gösteren firmalardan alınan proforma faturaların kullanılması, ticaret/sanayi odasınınca onaylanmış olmak kaydıyla mümkündür. Faturaların rayice uygunluğu Oda Muamele Yönetmeliği'nin (RG: 12.09.2015/25934) 38'inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, proforma faturalar ile birim fiyatı belirlemek için düzenlenen faturalar alım satım akdi hukuken gerçekleşmediğinden onaylanmamaktadır. Ancak, birim fiyatı belirlemek için düzenlenen faturalarda işin tamamının belirtilmesi halinde bu faturaların onaylanması mümkündür. Malzeme fiyatı, işçilik, nakliye ve montaj bedeli dâhil olarak düzenlenen faturaların ise fiyat tespiti usullerinin uygulanmasına imkân vermediğinden onaylanmayacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda ifade edilen Şartname ve Yönetmelik düzenlemeleri birlikte değerlendirildiğinde; birim fiyatı belirlemek için düzenlenen faturaların oda tarafından onaylı olmak şartıyla rayiç olarak kullanılması mümkün olmakla birlikte, birim fiyatın analiz oluşturulmaksızın doğrudan faturada yer alan tutar esas alınmak suretiyle belirlenmesi mümkün değildir. Malzeme fiyatı, işçilik, montaj ve nakliye bedeli dâhil olarak düzenlenen faturaların da oda tarafından onaylanması öngörülmediğinden rayiç olarak kullanılmaları mümkün değildir.

Yapılan incelemede bazı yapım işlerinde yeni birim fiyatların, hiçbir analiz yapılmaksızın proforma faturalar esas alınarak belirlendiği, bu faturalardan bazılarının işçilik, montaj gibi unsurları da içerdiği ve rayiç olarak kabulü mümkün olmayan bu tip faturaların rayiç olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Örneğin Düzce Akçakoca 1000 Seyircili Spor Salonu Yapımı işinde epoksi kaplama imalatından vazgeçilmiş ve bu imalat için yeni birim fiyat, doğrudan nakliye, işçilik ve montaj unsurlarını içeren ve oda tarafından onaylanmayan proforma fatura üzerinden tespit edilmiştir. Aynı imalata ilişkin birim fiyat, Muş Kapalı Yüzme Havuzu Yapımı işinde üç farklı firmadan alınan ve oda tarafından onaylanmamış faturaların aritmetik ortalaması hesaplanmak suretiyle tespit edilmiştir. Zonguldak Merkez Stadyumu Yapımı işinde ise curling salonu için yeni birim fiyat, işçilik içeren proforma fatura üzerindeki yazılı tutar doğrudan alınmak suretiyle belirlenmiştir.

Kamu idaresi cevabında; yeni birim fiyata ilişkin uygulama ayı rayiçlerinin tespitinde birçok ticaret ve/veya sanayi odasına resmi olarak sorulmasına rağmen "tespit edilemediği" şeklinde verilen cevaplar sonrasında zorunlu olarak çok istisna durumlarda rayicin piyasadaki birden fazla sayıda teyitli olarak belirlenmesi yoluna gidildiği ifade edilmiştir. Yukarıda

belirtildiği üzere bazı imalatlar için Oda tarafından rayiç tespit edilememesinin temel sebebi idarenin rayiçleri; işçilik, nakliye vb. dahil olacak şekilde ilgili odadan sormuş olmasıdır. Dolayısıyla idare cevabında ileri sürülen gerekçe, odalarca rayiç belirlenemeyecek bu gibi imalatlar için doğrudan proforma faturaların esas alınabilmesine imkan sağlamamaktadır.

Bu itibarla, yapım işlerinde yeni birim fiyatların usulüne uygun ve geçerli rayiçler kullanılmak suretiyle oluşturulacak analizler ile tespit edilmesi, doğrudan proforma fatura üzerinden fiyat belirlenmesi yönteminden kaçınılması, özellikle işçilik, montaj vb. içeren faturaların rayiç olarak kullanılmaması gerekmektedir.

b) Yeni birim fiyat tespit edilen imalat kalemleri için sözleşme yılı birim fiyatlarının hatalı belirlenmesi

Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esasların 5'inci maddesinde fiyat farkının aşağıdaki formül ile hesaplanacağı ifade edilmiştir.

$$F = A_n \times B \times (P_n - 1)$$

$$P_n = \left[a \frac{I_n}{I_0} + b_1 \frac{Ç_n}{Ç_0} + b_2 \frac{D_n}{D_0} + b_3 \frac{Y_n}{Y_0} + b_4 \frac{K_n}{K_0} + b_5 \frac{G_n}{G_0} + c \frac{M_n}{M_0} \right]$$

Formülde yer alan P_n katsayısı, ilk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte, fiyat farkı hesabında kullanılan temel endeksler ve güncel endeksler ile a , b_1 , b_2 , b_3 , b_4 , b_5 ve c değerlerinin ağırlık oranları temsil katsayılarının yukarıdaki formüle uygulanması sonucu bulunan fiyat farkı katsayısını, G_0 ve G_n ise ihale konusu yapım işi kapsamında yer alan diğer malzemeler için fiyat farkı hesabına esas sayı veya sayıları ifade etmektedir.

Esasların 5'inci maddesinin beşinci fıkrasında idarelerin alt sektörler itibarıyla tespit yapmaması halinde G_0 ve G_n endeksleri için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Alt Sektörlere Göre Endeks Sonuçları Tablosunun "ÜFE Genel" sütunundaki sayıların esas alınacağı belirtilmiştir.

Esasların 6'ncı maddesinin sekizinci fıkrasında; yeni birim fiyat yapılması halinde, bu fiyatın uygulama ayının rayiçlerine ve şartlarına göre tespit edileceği, belirlenen yeni birim fiyatın, uygulama ayı fiyat farkı katsayısına (P_n) bölünerek sözleşme yılı birim fiyatının tespit edileceği ve fiyat farkı hesabının bu fiyat esas alınarak yapılacağı ifade edilmiştir.

Buna göre; fiyat farkı öngörülen işlerde sözleşmede birim fiyatı bulunmayan iş kalemi

---

için uygulama ayı rayicine göre yeni birim fiyat tespit edilmesi halinde, yeni birim fiyatın uygulama ayı fiyat farkı katsayısına bölünmesi ve fiyat farkının indirgenmiş fiyat esas alınarak hesaplanması gerekmektedir. Alt sektörler itibarıyla katsayı belirlenmeyen işlerde fiyat farkı katsayısı (Pn), Gn/Go formülü ile bulunacaktır.

Yapılan incelemede, bazı yapım işlerinde (Örneğin Kastamonu Merkez Gençlik Merkezi İkmal İnşaatı ile Kütahya Tavşanlı Gençlik Merkezi İkmal İnşaatı yapım işlerinde), sözleşme yılı birim fiyatlarının uygulama ayı fiyat farkı katsayısı yerine müteahhit karne sayısına bölünmek suretiyle hesaplandığı ve fiyat farklarının bu suretle belirlenen sözleşme yılı birim fiyatları üzerinden hesaplandığı tespit edilmiştir.

Müteahhit karne katsayısı, ihalelere iştirak edecek olan müteahhitlerin ellerinde bulunan ve geçerliliği sona ermemiş karnelerinin kuruluşlarca değerlendirmesinde kullanılan ve yıllık olarak yayınlanan bir katsayıdır. Uygulama ayı fiyat farkı katsayısının uygulamanın yapıldığı ay üzerinden, karne katsayısının ise yıl üzerinden hesaplanması, bir iş kalemi için bu iki katsayı kullanarak hesaplanan sözleşme yılı birim fiyatlarının birbirinden farklılaşmasına sebep olmaktadır. Örneklem yoluyla seçilen yapım işi (Kastamonu Merkez Gençlik Merkezi İkmal İnşaatı) üzerinden yapılan inceleme neticesinde bu durumun kamu zararına yol açmadığı görülmekle birlikte Esaslar uyarınca esas alınması gereken katsayının uygulama ayı fiyat farkı katsayısı olduğu açıktır.

Kamu idaresi cevabında, fiyat farkı ödenmesi öngörülen yapım işlerinden bazılarında yeni birim fiyatların istisnai olarak uygulama ayı katsayısı yerine farklı bir usulle ve kamu yararı gözetilerek tespit edildiği ifade edilmiştir. Ancak konuya ilişkin mevzuata göre sözleşme yılı fiyatlarının hesaplanmasında uygulama ayı katsayısının kullanılması gerekmekte olup istisnai durumlarda yahut kamu yararı gerekçesi ile müteahhit karne katsayısı gibi mevzuatta öngörülmemen bir usulün kullanılması mümkün değildir.

Bu itibarla, fiyat farkı ödenmesi öngörülen yapım işlerinde, yeni birim fiyatların uygulama ayı rayiçlerine göre tespit edilmesi halinde sözleşme yılı birim fiyatlarının uygulama ayı katsayısı kullanılmak suretiyle hesaplanması gerekmektedir.

BULGU 8: İş Deneyim Belge Tutarına İlişkin Yeterlik Kriterinin Mevzuatta Belirtilenden Yüksek Belirlenmesi

Yatırım İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen bazı yapım işlerine ilişkin idari şartnamelerde, iş deneyim belge tutarına ilişkin yeterlik kriterinin mevzuatta belirtilenden yüksek belirlendiği görülmüştür.

04.03.2009 tarihli ve 27159 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Mesleki ve Teknik Yeterliliğe İlişkin Belgeler” başlıklı dördüncü bölümünde yer alan “İş deneyimini gösteren belgeler” başlıklı 39 uncu maddesinde;

“....

(5) İş deneyim belge tutarlarının;

a) Kanunun 19 uncu maddesi ile 21 inci maddesinin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ve yaklaşık maliyeti eşik değerini;

....

2) İki katı ile bu değer üzerinde olan ihalelerde, teklif edilen bedelin % 50’sinden az ve % 80’inden fazla,

olmamak üzere idarece belirlenecek orandan az olmaması yeterlik kriteri olarak aranır.

...”

Denilmektedir.

Buna göre, yaklaşık maliyeti eşik değerini iki katından fazla olan işlerde iş deneyim belge tutarının, teklif edilen bedelin %50’sinden az ve %80’ininden fazla olmamak üzere belirlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede;

- 2020/630200 İhale Kayıt No’lu (açık ihale – e/ihale) Muğla 1.000 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşine,

- 2020/637892 İhale Kayıt No’lu (açık ihale – e/ihale) Samsun 4.000 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşine,

- 2020/637163 İhale Kayıt No'lu (açık ihale – e/ihale) Balıkesir 1.500 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşine,
- 2020/609502 İhale Kayıt No'lu (açık ihale) Kayseri (1.000+1.000) Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşine,
- 2021/635187 İhale Kayıt No'lu (açık ihale) Aydın 1.500 Kişilik Öğrenci Yurdu Yapım İşine,

ilişkin İdari Şartnamelerin 7.5.1. inci maddesinde “İstekli tarafından teklif edilen bedelin % 100'ünden az olmamak üzere, ihale konusu iş veya benzer işlere ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyimini gösteren belgelerin sunulması gerekir.” hükmüne yer verildiği görülmüştür. Bahse konu işlerin yaklaşık maliyeti eşik değerin iki katından fazla olduğu halde, iş deneyim belge tutarlarının İdari Şartnamelerine hüküm konulmak suretiyle istekli tarafından teklif edilen bedelin %100'ünden az olmamasının istenmiştir. Bu durum, Yönetmeliğin 39'uncu maddesindeki ilgili düzenlemeye aykırı olmakla birlikte ihaleye katılımı ve dolayısıyla ihalede rekabeti engelleyebilecek mahiyette bir düzenleme olması anlamında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesi ile belirlenen temel ilkelere de aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; ihalelerde isteklin sayısının en az on olduğu ve buna göre ihalelere yeterli katılımın sağlandığı, hiçbir firmanın bu durumdan dolayı mağdur edilmediği, ihale konusu işlerin yaklaşık maliyetin en az %30 altında ihale edildiği, ilgili ihalelerin mevcut ihale dokümanları üzerinden sonuçlandırılarak, oluşabilecek kamu zararının engellenmesi açısından idarece en doğru kararın verildiği ifade edilmiştir.

Ancak ihalelere katılan istekli sayısı yahut yaklaşık maliyetten indirim oranından hareketle ihalelerde rekabetin sağlandığını ve hiçbir firmanın bu durumdan dolayı mağdur olmadığını ileri sürmek mümkün değildir. Zira rekabetin sağlanması noktasında bu veriler için belirlenmiş asgari bir değer bulunmamakta, şartnameye konulan bahse konu hükmün hangi firmaları ne ölçüde etkilediği bilinmemekte, şartnamenin mevzuata uygun hazırlanmasının uygulamada yaratacağı etki ve sonuçlar hesaplanamamaktadır. Diğer taraftan ilgili ihalelerin mevcut ihale dokümanları üzerinden sonuçlandırılmaması halinde kamu zararı oluşacağını ileri sürmek de varsayımdan öteye gitmemektedir.

Bu itibarla, ihalelere katılımın ve buna bağlı olarak ihalelerde rekabetin sağlanabilmesi için ihale dokümanlarına mevzuatta öngörülme yen hükümler konulmaması gerekmektedir.

BULGU 9: Spor Kulüplerine Yapılan Nakdi Yardımların Denetiminde Kontrol Riski Bulunması ve Yardım Yapılacak Kulüplerin Seçiminde Objektif Ölçütler Belirlenmemiş Olması

Bakanlık tarafından spor kulüplerine yapılacak nakdi yardımlarda, yardım yapılacak spor kulübünün ve yardım tutarının tespitine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmadığı, yardım yapılacak giderlerin kapsamının geniş tutulduğu, kulüpler tarafından ilgili harcama belgelerinin sunulmaması veya sunulan belgelerin incelenmemesi nedenleriyle yardımlara ilişkin öngörülmüş denetim mekanizmasının işlemediği görülmüştür.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği'nin 34'üncü maddesinde kulüplerin faaliyetlerini daha iyi bir şekilde yürütebilmelerini sağlamak amacıyla Genel Müdürlük bütçesinde yer alan ve il müdürlükleri aracılığıyla verilecek yardım ödeneğinin hangi giderler için kullanılabilmesine, 35'inci maddesinde ise yardımlardan yararlanmayacak kulüplere ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Yardıma ilişkin esaslar Yönetmelik'in 36'ncı maddesinde düzenlenmiş olup spor ve gençlik faaliyetleri için yardımlarda eşitlik ilkesinin esas olduğu, yardımın amacı dışında kullanımının tespiti halinde yardımın kesileceği ve iki yıl yardım yapılmayacağı ifade edilmiştir. Yönetmelik'in 37'nci maddesinde kulüplerin aldıkları yardımlara ilişkin harcama belgelerini 15 gün içerisinde il müdürlüklerine teslim edecekleri ve bu belgelerin denetim için saklanması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik'in 34'üncü maddesinde bütçede yer alan yardım ödeneğinin hangi giderler için kullanılabilmesi sayılmakta ancak (f) fıkrasında "*kira ve benzeri zorunlu giderler*" ifadesine yer verilmek suretiyle kulüplerin birçok giderleri için yardım yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır. Diğer taraftan Yönetmelik'in 35'inci maddesi uyarınca spor faaliyetleri için antrenörü bulunmayan yahut mahalli veya deplasmanlı liglere katılmayan kulüplere yardım yapılması mümkün olmamasına karşın il müdürlükleri tarafından bu kapsamda bir kontrol yapılmadığı anlaşılmıştır. Örneğin bir sonraki yıl yardım alamayan kulüplerin geçmiş yıl yardımlarına ilişkin harcama belgelerini il müdürlüklerine sunmadıkları, bazı kulüplerin sundukları harcama belgeleri toplamlarının ise yapılan yardımdan daha az tutarlarda olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Yönetmelik'in 37'nci maddesine aykırı olarak kulüpler tarafından harcama belgelerinin 15 gün içinde teslim edilmediği, teslim edilen belgelerin il müdürlükleri tarafından incelenmediği görülmüştür.

Bu itibarla, kapsamın net bir biçimde sınırlandırılmadığı, her türlü giderin yardım kapsamında değerlendirilebildiği, yardım yapılamayacak kulüplerin sürekli ve etkin bir biçimde takip edilmediği, yardıma ilişkin harcama belgelerinin takip ve kontrolünün yapılmadığı mevcut durumda yardımın denetimine ilişkin Yönetmelik hükümlerinin uygulama kabiliyeti kalmamaktadır.

Yönetmeliğin 36'ncı maddesinde yer alan yardımlarda eşitlik ilkesinin esas olduğu idae edilmekte ise de, eşitliğin hangi ölçütler çerçevesinde sağlanacağı ayrıntılı ve açık bir biçimde düzenlenmediği için uygulamada bir geçerliliği bulunmamaktadır. İstanbul İl Müdürlüğü tarafından çeşitli spor kulüplerine 2020 ve 2021 yıllarında verilen nakdi yardım tutarlarının incelenmesi neticesinde; 2021 yılı itibarıyla İstanbul ilinde, 3289 sayılı Kanun hükümlerine göre tescil edilmiş toplam 2328 adet kulüp bulunduğu, bu kulüplerden 737 tanesine toplamda 6.545.000,00 TL tutarında nakdi yardım yapıldığı, spor kulüplerine verilen nakdi yardım tutarının genellikle 5.000,00 TL olduğu, yardım verilen kulüpler itibarıyla kulüp başına düşen ortalama yardım tutarının ise yaklaşık 8.880,00 TL olduğu tespit edilmiştir. 737 spor kulübünden 15'ine (toplam sayının %2'si) verilen nakdi yardımların ise genele göre oldukça yüksek olduğu ayrıca il genelindeki spor kulüplerine verilen toplam yardım tutarının büyük bir kısmına (yaklaşık %28) tekabül ettiği anlaşılmıştır. Bu oranın aynı kulüpler için 2020 yılında da %30 olarak gerçekleşmiş olması yardımların kulüplere dağıtımında eşitlik ilkesinin sağlanamadığının yıllar itibarıyla da değişmediğini yansıtmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; 2020-2021 yıllarında spor kulüplerine yapılan yardımlarda, engellilere yönelik faaliyet gösteren spor kulüpleri, okul spor kulüpleri, olimpiik, paralimpiik, deaflimpiik spor dallarında faaliyet gösteren ve ulusal/uluslararası alanda başarı elde etmiş sporcuların kulüpleri, Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri (TOHM) sporcu havuzunda yer alan sporcuların kulüpleri, Sporcu Eğitim Merkezleri (SEM) ile yetenek taraması kapsamında faaliyet gösteren sporcuların kulüpleri ile futbol branşında amatör olarak faaliyet gösteren ve Bakanlığa tescilli olan spor kulüplerine öncelik verildiği, diğer spor kulüplerine ise bütçe imkanları dahilinde yardım yapıldığı ifade edilmiştir. Ayrıca gönderilen yardımların kulüpler tarafından amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığı hususunun, gençlik ve spor il müdürlükleri ve Bakanlık denetim elamanları tarafından periyodik olarak denetlendiği, 26.04.2022 tarihli ve 31821 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu gereğince yapılacak mevzuat çalışmasında raporda belirtilen aksaklıkların giderilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacağı belirtilmektedir.

Yönetmeliğin 36'ncı maddesinde yardımlarda eşitlik ilkesinin esas olduğu ifade edilmiş ancak eşitliğin hangi ölçütler çerçevesinde sağlanacağı ayrıntılı ve açık bir biçimde düzenlenmediği için uygulamada cevapta da belirtildiği üzere İdarenin takdir yetkisinin tek kriter olarak esas alındığı anlaşılmaktadır. Ancak yukarıda örneklendirildiği üzere takdir yetkisinin geçerli tek kriter olması objektif ve adil bir dağılımı sağlamada yetersiz kalmaktadır.

Diğer taraftan yardım yapılan kulüp sayısının yüksek olduğu ve kulüpler tarafından harcama belgelerinin 15 gün içinde teslim edilmediği dikkate alındığında Bakanlık tarafından bu noktada etkili bir denetim yapıldığını ileri sürmek de mümkün değildir. 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu ise yeni yürürlüğe girmiş bir düzenleme olup bulgudaki tespitlerin bu Kanun gereğince yapılacak mevzuat çalışmalarına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Kulüplere verilecek nakdi yardım miktarlarının tespitinde bir ölçüt olarak kabul edilebilecek lisanslı veya faal sporcu sayıları açısından yapılan değerlendirme neticesinde; yüksek nakdi yardım alan bazı spor kulüplerinin lisanslı ve/veya faal sporcusunun bulunmadığı yahut çok az sporcusu bulunduğu buna karşın hiç yardım almayan veya ortalama tutar olan 5.000,00 TL yardım alan bazı kulüplerin yüksek sporcu sayılarına sahip oldukları görülmüştür. Ülke çapında yapılan bir organizasyona katılma vb. istisnai durumlar hariç lisanslı sporcu sayısı aynı olan kulüplerin birbirinden bu kadar farklı tutarlarda yardım almaları eşitlik ilkesinin sağlanması için bir takım somut ölçütler geliştirilmesi gerektiğinin bir göstergesidir.

Buna göre; spor ve gençlik faaliyetlerinde yapılacak yardımlarda eşitlik ilkesini sağlamaya yönelik somut ve şeffaf ölçütler geliştirilmesi, yardımların kullanılabilceği alanların daha net belirlenerek kulüpler tarafından sunulan ilişkili harcama belgelerinin yardımın amacı çerçevesinde denetlenebilmesinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 10: Bakanlık Gelirlerinin Takibinde ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmasında Kontrol Eksiklikleri Bulunması ve Bu Konularda İller Arasında Uygulama Birliği Sağlanamaması

Tahsili il müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen Bakanlık gelirlerinin; merkez teşkilatı tarafından takibinde, taşra teşkilatı tarafından muhasebe kayıtlarına yansıtılmasında ve Bakanlık hesaplarına aktarılmasında kontrol eksiklikleri ve hatalı uygulamalar bulunduğu, konu hakkında Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından il müdürlüklerine gönderilen yazılarda belirtilen hususlara riayet edilmediği ve iller arasında uygulama birliği bulunmadığı görülmüştür.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun 14'üncü maddesinde müsabaka gelirleri, her türlü işletme gelirleri, bağışlar, kayıt-tescil ücretleri, kiralar ve gayrimenkul satışlarından elde edilen gelirler özel hesabın gelirleri arasında sayılmıştır. Aynı Kanun'un Ek 14'üncü maddesinde, Bakanlığa veya gençlik ve spor il müdürlüklerine ait veya tahsis edilmiş sayılan her türlü taşınmazın satışı, kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi, anılan taşınmazlar bünyesinde yer alan salon, büfe, kantin, yemekhane, otopark ve benzeri ticari ünitelerin kiraya verilmesi, işletilmesi veya işlettilmesinden doğan gelirler ile müsabaka, sponsorluk ve reklam gelirlerinin ilgili yıl genel bütçesine özel gelir olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ve/veya üzerindeki yapı ve tesislerin tahsisi, kiralınması, irtifak hakkı tesisi, satışı ve ecrimisil işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümlerinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Yönetmelik'in 12'nci maddesinde satış, kira ve irtifak hakkı bedellerinin il müdürlüğünce takip ve tahsil edilerek İdareye gelir kaydedileceği ifade edilmiştir.

Buna göre 3289 sayılı Kanun'da sayılan özel gelirler doğrudan Bakanlığa ait gelirler olup bu gelirlerin büyük kısmının il müdürlüklerince tahsil ediliyor oluşu bu gelirlerin il müdürlüklerinin geliri olduğu anlamına gelmemektedir. Özel gelirleri Bakanlık adına tahsil eden il müdürlükleri bu tahsilatları muhasebe kayıtlarına zamanında ve tam olarak yansıtmakla ve merkez teşkilatının bu konuda vermiş olduğu talimatları yerine getirmekle mükelleftir. Ancak mevcut durumda özel gelirlerin merkezden takibini ve kontrolünü sağlayan bir sistem bulunmaması özel gelirlere ilişkin kontrolün taşra teşkilatında kalmasına ve uygulamada bir takım hatalı ve/veya farklı sonuçlara sebep olmaktadır.

Gelirlere ilişkin muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde, tahsili il müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen Bakanlık gelirlerine ilişkin olarak aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

a) Gelir getirici taşınmazlara ilişkin merkez teşkilatının takip ve kontrol sisteminin bulunmaması

Mülkiyeti il müdürlüklerine gelirleri ise Bakanlığa ait olan gelir getiren mahiyetteki taşınmazlara ilişkin olarak Bakanlığın takip ve kontrol sisteminin bulunmadığı, bu

---

taşınmazlardan elde edilen gelirlerin takip ve tahsilinde tüm kontrolün taşra teşkilatında olduğu görülmüştür.

Yapılan incelemede Bakanlık merkez teşkilatının, Bakanlık taşınmazlara ilişkin genel bir listesi bulunduğu ancak bu taşınmazlardan gelir getirici olanlara ilişkin herhangi bir takip sisteminin bulunmadığı, il müdürlüğü tarafından tahsil edilen gelirin merkeze transferi yapılmaya kadar taşınmazın fiili durumu, kira bedeli, kira bedelinin tahsilatı gibi durumlar hakkında bir bilgi sahibi olmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca bazı il müdürlüklerinin mülkiyetlerindeki taşınmazların fiili durumlarından kendilerinin dahi haberdar olmadıkları, uzun süredir tahsil edilmeyen kira alacakları bulunduğu, ecrimisil bedeli alınması gereken taşınmazları olduğu görülmüş olup merkez teşkilatının muhasebe ile ilişkilendirilemeyen bu gibi durumlar hakkında da ancak sınırlı bilgiye sahip olduğu görülmüştür.

b) Tahsil edilen gelirlerin muhasebe kayıtlarına alınmasına ilişkin tespitler

İl müdürlükleri tarafından tahsil edilen Bakanlık gelirlerinin merkez teşkilatı tarafından takibinin sağlanabilmesi için bu gelirlerin il müdürlükleri tarafından “333.51 Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri Tarafından Tahsil Edilen Gelirler” kodlu emanet hesabına, doğru alt kodlar ve tutarlar üzerinden kaydedilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda 2021 yılı içerisinde il müdürlükleri tarafından yapılan kayıtların incelenmesi neticesinde bazı il müdürlüklerinde;

- Bakanlık gelirlerinin emanetler hesabının hatalı alt koduna kaydedildiği (Kastamonu),
- Bakanlık geliri olarak sadece lojman veya mevduat faiz geliri için kayıt bulunduğu, Yurt Lokanta Kantin Zaruri Masraf Karşılıkları Gelirleri gibi her ilde olması beklenen gelirlere ilişkin kayıt bulunmadığı (Amasya, Kars, Iğdır, Osmaniye),
- Gelirlerin türüne göre ilgili alt kodlar yerine diğer Bakanlık gelirleri adı altında hatalı alt koda kaydedildiği (Kütahya, Niğde, Bartın),
- Mevduat faizi gelirlerinin cari faiz oranları dikkate alındığında makul kabul edilemeyecek ve gerçekçi olmayan seviyelerde bulunduğu (Bingöl, Tekirdağ),

Görülmüştür.

c) Tahsil edilen gelirlerin Bakanlığa belirlenen sürede veya hiç gönderilmemesi

Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından il müdürlüklerine gönderilen 25.03.2020 tarihli yazıda, il müdürlüğü tarafından tahsil edilen Bakanlık gelirlerinin haftanın son iş gününde

---

Bakanlık hesaplarına yatırılması gerektiği belirtilmiştir. Bu kapsamda 2021 yılı içerisinde il müdürlükleri tarafından yapılan kayıtların incelenmesi neticesinde bazı il müdürlüklerinin;

- Tahsil etmiş oldukları gelirleri merkeze hiç göndermedikleri (Kars, Şırnak),
  - Tahsil ettikleri gelirin önemli bir kısmını merkeze göndermedikleri (Ankara, Kırklareli, Sinop),
  - Tahsil ettikleri geliri haftalık ve/veya düzenli olarak merkeze aktarmadıkları (Ankara),
- Görölmüştür.

Bahse konu hatalı ve/veya farklı uygulamalara ilişkin Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından il müdürlüklerine birçok defa uyarılarda ve bilgilendirmelerde bulunulduğu ancak il müdürlüklerinin esasen kendilerine ait olmayan bu gelirlere ilişkin talimatları uygulamaktan imtina ettikleri görölmüştür. Dolayısıyla gelir tahsilatlarının Bakanlık banka hesapları vasıtasıyla tahsili, pos cihazı kullanımı vb. yöntemler ile doğrudan Bakanlık tarafından toplanabilmesini sağlayacak yöntemler geliştirilmesi, özel gelirlerin merkeze aktarımı noktasında ikincil mevzuat ile bağlayıcı ve yaptırım içeren hükümler getirilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; konuya ilişkin il müdürlüklerine yazılar ve talimatlar gönderildiği, eğitimler verilerek koordinasyon ve takip işlemleri gerçekleştirildiği ifade edilmiş ise de bahse konu yazılar bulgunun düzenlenme aşamasında zaten incelenmiş olup bulguda bu yazıların yetersiz kaldığı noktalar işaret edilmiştir.

Sonuç olarak; tahsili il müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen Bakanlık gelirlerinin, takibinde, muhasebe kayıtlarına yansıtılmasında ve Bakanlık hesaplarına aktarılmasında etkin kontrol mekanizmaları kurulması ve iller arasında bu konularda uygulama birliğinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 11: İl Müdürlükleri Tarafından Tahsil Edilen Gelirlere İlişkin Katma Değer Vergisinin Kayıtlara Alınmasında ve Ödenmesinde Hatalı ve/veya Farklı Uygulamalarda Bulunulması

İl müdürlüklerinin mülkiyetindeki mal ve hakların kiralanması sonucu ortaya çıkan Katma Değer Vergisi'nin (KDV); bazı il müdürlüklerinde muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı ve kira bedeline ilave edilmek suretiyle Bakanlık özel gelirine dâhil edilerek merkeze aktarıldığı, bazılarında ise beyan edilmediği veya hatalı tutarlar üzerinden beyan edildiği

görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinin;

- Birinci fıkrasında Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin,

- Üçüncü fıkrasının (f) bendinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemlerinin,

- Aynı fıkranın (g) bendinde ise genel ve özel bütçeli idarelere ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin,

ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin, KDV'nin konusuna girdiği hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanun'un istisnalara ilişkin (17/4-d) maddesi ile iktisadi işletmelere dâhil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri vergiden istisna edilmiştir.

Buna göre; genel ve özel bütçeli idarelerin ticari nitelikteki teslim ve hizmetlerinin (kiralama işlemleri gibi) KDV'ye tabi olduğu açıktır. Diğer taraftan il müdürlüklerinin mülkiyetindeki mal ve hakların kiralanması sonucu elde edilen gelirler 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun 14'üncü ve Ek 14'üncü maddelerinde yer alan düzenlemeler uyarınca özel bütçeli il müdürlüklerine değil genel bütçeli Bakanlığa ait gelirlerdir. Ancak bahse konu gelirlerin tahsilatı il müdürlükleri tarafından yapıldığından bu kapsamda tahsil edilen KDV'nin de il müdürlüğü tarafından tahakkuk ettirilerek vergi dairesine beyan edilerek ödenmesi gerekmektedir. İl müdürlüklerinin bu kapsamdaki işlemlerinin incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a) Tahsil edilen verginin muhasebe kayıtlarına yansıtılmaması

Bazı il müdürlüklerinin tahsil ettikleri KDV'yi muhasebe kayıtlarına yansıtmadıkları ve özel gelir kalemine dâhil ederek Bakanlık hesaplarına gönderdikleri görülmüştür.

İl müdürlükleri tarafından kullanılmakta olan hesap planında "360.04.01.03 Ödenecek Katma Değer Vergisi %18" alt hesap kodu bulunmakta olup buna göre il müdürlüklerinin kiralama gibi ticari faaliyetleri dolayısıyla tahsil ettikleri KDV tutarlarını bu alt koda kaydetmeleri ve bu hesapta biriken tutarları vergi dairesine beyan ederek ödemeleri gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemede birçok il müdürlüğünün tahsil ettikleri KDV bulunduğu halde bahse konu hesap koduna vergi için giriş kaydı yapmadıkları, tahsil ettikleri KDV tutarlarını özel gelir kalemlerinin içine dâhil ederek Bakanlık merkez hesaplarına gönderdikleri görülmüştür.

b) Muhasebe kayıtlarına yansıtılan verginin beyan edilmemesi

Bazı il müdürlüklerinin tahsil ettikleri KDV'yi muhasebe kayıtlarına yansıtmakla birlikte ilgili hesap kodundan yıl içerisinde hiçbir çıkış kaydı yapmadıkları görülmüştür.

İl müdürlüklerince tahsil edilen KDV tutarlarının bir sonraki ayın 26'sına kadar vergi dairesine beyan edilerek ödenmesi gerekmektedir. Mevcut uygulamada il müdürlüklerince doğru hesap kodlarına kaydedilen KDV vergi tutarlarının vergi dairesine beyan edilmediği ve ilgili hesabın alacak kısmında bekletildiği görülmüştür.

c) Verginin beyanı esnasında indirim konusu yapılamayacak tutarların hesaplamaya dâhil edilmesi

Bazı il müdürlüklerinin tahsil ettikleri KDV'yi vergi dairesine beyan ettikleri ancak ticari faaliyet kapsamına girmeyen teslim ve hizmetlere ilişkin KDV'yi de indirim konusu yapmaları nedeniyle devreden KDV ortaya çıktığı ve buna göre ödenecek vergi oluşmadığı görülmüştür.

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "1.B.2 Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar ile Mesleki Kuruluşların Vergilendirilmesi" başlıklı bölümünde, "3065 sayılı Kanununun (1/3-g) maddesinde sayılan; genel bütçeye dâhil idareler, özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar ile her türlü mesleki kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri vergiye tabi değildir." düzenlemesi yer almıştır.

Tebliğin "12.5. İndirim" başlıklı bölümünde ise;

"3065 sayılı Kanununun (29/1)inci maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin vergilerin indirim konusu yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, spor kulüplerinin iktisadi işletmelerinin, Türkiye Futbol Federasyonu ile Spor Genel Müdürlüğüne bağlı spor müdürlüklerinin vergiye tabi işlemler üzerinden

---

hesaplanan KDV'den, sadece vergiye tabi işlemler için yüklenilen KDV'nin indirilmesi mümkündür. Dolayısıyla adı geçen kurum ve kuruluşların vergiye tabi olmayan işlemleri nedeniyle ödenen KDV'nin indirim konusu yapılması söz konusu olmayıp, bu vergilerin gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Ancak, vergiye tabi olan veya olmayan işlemlerin birlikte yapılması ve ayrıştırılmasının mümkün olmaması durumunda, ortak harcamalara ilişkin KDV indirim konusu yapılabilecektir.

Bu açıklamalar çerçevesinde spor kulüpleri, tamamen amatör spor faaliyetlerine ilişkin olarak yaptıkları harcamalar için ödedikleri KDV'yi indirim konusu yapamayacaklardır. Ancak, şirket olarak faaliyet gösteren ve tüm faaliyetleri ticari nitelikte sayılan spor kulüpleri böyle bir ayırım yapmaksızın, amatör spor faaliyetlerine ait yükledikleri KDV'yi de indirebileceklerdir.

Öte yandan, Türkiye Futbol Federasyonu ile Spor Genel Müdürlüğüne bağlı Spor Müdürlükleri ise tahsil ettikleri KDV'den sadece vergiye tabi işlemleri nedeniyle yükledikleri vergileri indirim konusu yapabileceklerdir.”

Denilmektedir.

Buna göre il müdürlüklerinin tahsil ettikleri KDV'den sadece vergiye tabi işlemleri nedeniyle yükledikleri vergileri indirim konusu yapmaları, vergiye tabi olmayan işlemleri nedeniyle ödedikleri KDV'yi ise gider veya maliyet unsuru olarak dikkate almaları gerekmektedir.

Yapılan incelemede ise bu düzenlemelere aykırı olarak il müdürlüklerinin vergiye tabi olan ve olmayan tüm faaliyetleri nedeniyle ödedikleri vergiyi indirim konusu yaptıkları, bu nedenle ticari faaliyetleri nedeniyle tahsil edilmiş KDV bulunmasına rağmen devreden KDV ortaya çıktığı, sonuç olarak ödenmesi gereken KDV'nin oluşmadığı ya da azaldığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında, tüm il müdürlüklerine KDV işlemlerinin tahakkuku ve beyanı hakkında gerekli talimatların verildiği ifade edilmiştir. Ancak yapılan inceleme neticesinde bahse konu talimatların genel muhasebe işlemlerine yönelik olduğu ve buna göre bulguya konu edilen hatalı KDV uygulamalarını düzeltecek bir niteliğinin bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla; il müdürlüklerinin tahsil ettikleri KDV'yi hesap planında yer alan ilgili koda kaydetmeleri ve vergi dairesine beyan etmeleri, beyan aşamasında vergiye tabi olmayan

faaliyetleri nedeniyle ödedikleri KDV'yi indirim konusu yapmamaları gerekmektedir.

BULGU 12: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca doğrudan temin yoluyla yapılan alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit İşlemleri" başlıklı 30.5.4. üncü maddesinde; "4734 sayılı Kanun'un 22 nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı teyit ettirilmeyecektir. Ancak, anılan Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerekmektedir." denilmiştir.

Buna göre, doğrudan temin kapsamında yapılan alımlarda, alım gerçekleşmeden önce alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca doğrudan temin kapsamında yapılan bazı alımlarda alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 9: Yasaklılık Kontrolü Yapılmayan Mal ve Hizmet Alımları

İşin Adı	KDV Hariç Tutarı TL
Online Eğitim Platformu Yazılım Güncelleme, Bakım Ve Destek Hizmet Alımı Fatura Ödemesi	119.000,00
E-Katılım Yazılım Hizmet Alımı Fatura Ödemesi	118.500,00
Kesintisiz Güç Kaynağı Yedek Parça Ürünleri Alımı	118.960,00
Personel Kart Okuma Cihazı Alımı	119.880,00
Fotoğraf Makinesi Ve Yedek Parça Donanım Ürünleri Alımı Fatura Ödemesi	49.280,00
Sporcuyuzbiz Web Sitesi ve Mobil Uygulamaları Güncelleme, Bakım Ve Destek Hizmet Alımı	120.000,00
Gencibiz Web Sitesi ve Mobil Uygulamaları Güncelleme, Bakım ve Destek Hizmet Alımı	119.500,00

Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığından temin edilmiş olup denetim ekibi tarafından müstakil bir analize tabi tutularak yeniden derlenmiştir.

Kamu idaresi cevabında yasaklılık sorgusunun yapılmakta olduğu ancak sorgu yapıldığına dair evrakın dosyaya eklenmediği, bundan sonra yasaklı sorgulaması yapıldığına dair evrakların satın alma dosyalarına eklenmesine dikkat edileceği ifade edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin ilgili maddesi uyarınca 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi kapsamında yapılacak alımlarda yasaklılık sorgulamasının yapılması ve bu sorgulamanın yapıldığına ilişkin kanıtlayıcı belgelerin satın alma dosyasına eklenmesi gerekmektedir.

BULGU 13: Pazarlık Usulü ve Doğrudan Temin Yöntemi ile Mal ve Hizmet Alımları İçin Yapılan Harcamaların, İdarenin Bütçesine Bu Amaçla Konulan Ödeneğin Yüzde 10'unu Aşması

Pazarlık usulü ve doğrudan temin suretiyle, parasal limitler dâhilinde yapılan harcamaların toplamının, idarenin bütçesine bu amaçla konulan yıllık ödeneğin yüzde 10'unu aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinde bu Kanun'un 21 (pazarlık usulü) ve 22'nci (doğrudan temin) maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu aşamayacağı belirtilmiştir.

4734 sayılı Kanun'da, idarelerin kamu hizmetinin yürütülmesine ilişkin ihtiyaçların temini konusunda temel ilkeler belirlenmiş olup buna göre; ihtiyaçların temininde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulleri olduğu, diğer yöntemlerin ancak kanunda belirtilen özel durumlarda kullanılabilmesi ve bu çerçevede eşik değerlerin altında kalmak amacıyla işlerin kısımlara bölünemeyeceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde; mal ve hizmet alımlarında pazarlık usulü ile doğrudan temin yönteminin temel usuller haline geldiği, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere bu usullerle yapılan harcamaların toplamının, idarenin bütçesine bu amaçla konulan yıllık ödeneğin yüzde 10'unu aştığı ve bu konuda Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 10:Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Harcamalar ve Ödenek İlişkisi

	Mal Alımı	Hizmet Alımı
Pazarlık Usulü ile Alım Miktarı	280.935,90	2.585.945,00
Doğrudan Temin ile Alım Miktarı	9.100.425,73	19.541.704,00
Toplam Harcama Tutarı	9.381.361,63	22.127.649,00
Parasal Limitler Dâhilinde Yapılacak Harcamaların Sınırı (Yıllık Ödenegin %10'u)	7.594.706,60	16.679.080,30
Harcamaların Sınırı Aşma Oranı %	23,5	32,65
Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, Strateji Geliştirme Başkanlığından temin edilmiş olup denetim ekibi tarafından müstakil bir analize tabi tutularak yeniden derlenmiştir.		

Kamu idaresi cevabında, bu kapsamda yapılan harcamalar toplamının Kasım 2021 itibarıyla 22.625.285 TL olduğu ve bu anlamda Kasım 2021 tarihine kadar sınırın aşılmadığı, sınırı aşan harcamaların Aralık 2021 tarihinde gerçekleştirilip Ocak 2022 tarihinde Strateji Geliştirme Başkanlığına bildirildiği ve bu nedenle kontrol imkanının bulunamadığı belirtilmiştir. Ancak bahse konu sınırın yıllık ödenek üzerinden getirildiği dolayısıyla Aralık ayında yapılan harcamaların da yüzde 10'luk sınırlamaya dahil olduğu ve bu konuda Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınması gerektiği açıktır.

Bu itibarla, Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal sınırlamalar dâhilinde yapılacak harcamaların toplamının, idarenin bütçesine bu amaçla konulan yıllık ödenegin Kamu İhale Kurumunun uygun görüşü alınmaksızın yüzde 10'unu aşmaması gerekmektedir.

BULGU 14: İhale ile Yapılması Gereken Alımların Parçalara Bölünerek Doğrudan Temin Suretiyle Yapılması

Bazı il müdürlükleri ile merkez birimleri tarafından yıl içerisinde süreklilik arz eden ve/veya önceden öngörülebilen nitelikteki mal ve hizmet alımlarının, aynı ya da yakın tarihlerde sınırlı sayıdaki firmalardan doğrudan temin yöntemi ile yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun Temel İlkeler başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun doğrudan temini düzenleyen 22'inci maddesinin birinci fıkrasının d bendinde ise 2021 yılı için Büyükşehir belediye sınırları dâhilindeki idarelerin 121.405,00 diğer idarelerin 40.443,00 Türk Lirasını aşmayan harcamalarının, ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabilmesine imkân verilmiştir.

Kanun'un doğrudan temin usulüne ilişkin gerekçesinde; ihale mevzuatındaki ilan yapma, yeterlilik şartlarının aranması, çok küçük çaptaki alımlar da dahi sözleşme imzalanması ve Kamu İhale Kurumu (KİK) payı yatırılması gibi zorunlulukların uygulamada istenilen kolaylığı sağlamadığı dolayısıyla belirli bir tutara kadar olan alımların bu madde kapsamında temin edilebileceği belirtilmiştir. Kamu İhale Genel Tebliğinde de, doğrudan temin usulünü uygulayan idarelere, Kanun'un 5'inci maddesinde düzenlenen işin kısımlara bölünmesi yasağı hatırlatılmış ve yapılacak fiyat araştırmasında ihtiyacın maliyetinin bentte belirlenen tutardan yüksek olması halinde, ihale usullerinden birinin kullanılması zorunlu tutulmuştur.

Görüleceği üzere doğrudan temin usulü; Kanun'un temel ilkelerine aykırı olmamak ve uygulamada verimlilik sağlamak şartıyla kullanılabilir. Kanun'un temel ilkelerine aykırı olarak ve ihtiyaçların parçalara bölünerek alınması uygulamaları idari ve mali sorumluluk doğuracağından kamu görevlileri mevzuat sınırları içerisinde hareket etmelidir.

Yapılan incelemede, Bakanlığın bazı genel müdürlüklerinin ve taşra teşkilatında yer alan İstanbul, Ankara, İzmir il müdürlüklerinin süreklilik arz eden ve önceden öngörülebilir nitelikteki birçok mal ve hizmet alımında ihale yapmak yerine doğrudan temin usulüne gittiği görülmüştür. Söz konusu alımlar incelendiğinde yapılan alımların aynı ya da benzer nitelikte olduğu, piyasa fiyat araştırmasının aynı firmalardan yapıldığı dolayısıyla alımların da bu firmalardan gerçekleştirildiği anlaşılmıştır. Aşağıdaki tabloda bu alımlara ilişkin bazı örnekler yer almakla birlikte bu uygulamanın diğer mal ve hizmet alımlarında da yaygın şekilde kullanıldığı görülmüştür.

Tablo 11:Parçalara Bölünerek Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Alımlar

Harcama Birimi	İşin Niteliği	Kısımlara Bölme Sayısı	Alım Yapılan Firma Sayısı	Toplam Tutar (TL)
Sosyal İşler ve İlişkiler Daire Başkanlığı	Tokyo olimpiyatları benzer nitelikteki hizmetler	10 parça	5 firma	1.138.546,00
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	PCR testi alımı	10 parça	1 firma	1.263.600,00
İstanbul İl Müdürlüğü	Elektrik, hırdavat vb. malzeme alımı	21 parça	1 firma	1.456.621,00

İstanbul İl Müdürlüğü	Tabela, Reklam vb. Alımı	26 parça	3 firma	1.739.132,00
Ankara İl Müdürlüğü	Hırdavat malzemesi alımı	10 parça	1 firma	1.111.300,00
İzmir İl Müdürlüğü	Tabela ve görsel malzeme alımı	10 parça	2 firma	1.041.523,00
Bu tabloda yer alan bilgilere esas teşkil eden veriler, ilgili Merkez birimleri ile Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinden temin edilmiş olup denetim ekibi tarafından müstakil bir analize tabi tutularak yeniden derlenmiştir.				

Kanun'da doğrudan temin usulüne cevaz veriliyor olması bu kapsamda yapılacak alımlarda ihale mevzuatının temel ilkelerine aykırı hareket edilebileceği anlamına gelmemektedir. Ancak yapılan uygulama mevzuatın saydamlık, rekabet, eşit muamele ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleriyle çelişmektedir.

Kamu idaresi cevabında, organizasyonların yapılacağı tarihlerin kısa süre kala kesinleştiğini, pandemi nedeniyle mal ve hizmet alımlarında mamul ve iş gücü temininde zorluklar yaşandığını, çalışılacak firma sayısının kısıtlı olduğunu belirtmiştir. Ancak savunmada dile getirilen ve yukarıdaki tabloda yer alan organizasyonun yapılacağı tarihin resmi olarak yaklaşık 16 ay önce kesinleşmesi, doğrudan temin ile tedarik edilebilen mal ve hizmetlerin ihale yöntemiyle de tedarikinin mümkün olması, bulgu konusu alımlara ilişkin katılan firma olmadığı gerekçesiyle iptal edilmiş bir ihale bulunmaması göz önüne alındığında idare cevabında yer alan gerekçelerin kabulü mümkün değildir.

Bu itibarla, süreklilik arz eden ve/veya önceden öngörülebilir nitelikteki mal ve hizmet alımlarının ihtiyaç analizi ve bütçe planlaması yapılmak suretiyle ihale ile temin edilmesi gerekmektedir.

BULGU 15: Taşınırların Edinilmesi, Kayda Alınması ve Kullanımında Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması

Gençlik ve spor il müdürlükleri tarafından satın alınan taşınırların; giriş ve çıkış kayıtlarının tam ve doğru olarak yapılmadığı, fiili durumu ile kayıtlar arasında uyumsuzluklar bulunduğu, varlık hesapları ile ilişkilendirilmeksizin doğrudan giderleştirildiği ve dayanıklı taşınırların sicil numarası verilmek suretiyle takibinin sağlanmadığı görülmüştür.

Kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesi, merkez ve taşrada taşınır yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev

---

yapacak olanların belirlenmesi ve kamu idareleri arasında taşınırların bedelsiz devri ile tahsisine ilişkin esas ve usuller Taşınır Mal Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesine göre harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur. Harcama yetkilileri bu sorumluluklarını taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getirmektedir. Buna göre, harcama yetkilileri, taşınırlara ilişkin işlem ve kayıtların usule uygun olarak yapılıp yapılmadığını kontrol etmeye veya ettirmeye; kasıt, kusur veya ihmal sonucu kırılan, bozulan veya kaybolan taşınırların ilgililerden tazmini için gerekli işlemleri yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

Bazı il müdürlüklerinin taşınır işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınır malların yönetimine ilişkin aşağıda yer alan hususlar tespit edilmiştir:

a) Taşınır giriş ve çıkış kayıtlarının eksik ve/veya hatalı yapılması, fiili durum ile kayıtlar arasında tutarsızlıklar bulunması

Yönetmelik'in 12'nci maddesine göre bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esas olup her bir kaydın belgeye dayanması ve taşınır kayıtlarının harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulması gerekmektedir. Yönetmelik'in 13'üncü maddesinde taşınırların, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında vb. durumlarda çıkış kaydedileceği ve bu giriş ve çıkış kayıtlarının taşınır işlem fişine dayanılarak yapılacağı ifade edilmiştir. Yönetmelik'in 30'uncu maddesinde ise kullanılmış tüketim malzemelerine ilişkin çıkış kaydının genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde; kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alınan bazı taşınırlara ilişkin taşınır işlem fişi düzenlenmediği ve dolayısıyla bu taşınırların giriş kayıtlarının yapılmadığı, taşınır çıkışlarının çoğunlukla yılsonlarında ve tek seferde toplu olarak yapıldığı, fiilen idare stoklarında bulunan taşınırlar ile taşınır kayıtları arasında tutarsızlıklar bulunduğu tespit edilmiştir.

Buna göre, taşınır giriş ve çıkış kayıtlarının mutlak suretle taşınır işlem fişi düzenlenerek ve eksiksiz bir biçimde yapılması, kullanılan tüketim malzemelerine ilişkin çıkış kayıtlarının

---

Yönetmelik ile belirlenen süreler dikkate alınarak ve fiili durumla uyumlu olacak biçimde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

b) İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmesi gereken mal ve malzemelerin ilgili hesaba kaydı yapılmaksızın doğrudan giderleştirilmesi

Kamu idaresi faaliyetlerinde kullanılmak veya tüketilmek üzere satın alınan tüketim malzemelerinin, öncelikle 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına borç kaydedilmesi bu malzemelerden tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilenlerin veya kullanılanların ise, ilgili gider hesabına borç, İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Nitekim Yönetmelik'in 15'inci maddesinde satın alınmak suretiyle girişi, 22'nci maddesinde ise tüketim suretiyle çıkışı yapılan taşınırların bu giriş ve çıkışlarının taşınır işlem fişi düzenlenerek kayıt altına alınması gerektiği belirtilmektedir. Taşınırlar için hem giriş hem çıkış esnasında taşınır işlem fişi düzenlemesi gerekliliği kullanılmak ve tüketilmek üzere satın alınan malzemelerin öncelikle varlık hesapları ile ilişkilendirilmesi gerektiği anlamına gelmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde; kullanılmak ve tüketilmek üzere satın alınan malzemelerin bazılarının taşınır işlem fişi düzenlenmeksizin ve varlık hesaplarına kaydedilmeksizin doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Buna göre, kullanılmak ve tüketilmek üzere satın alınan malzemelerin doğrudan giderleştirilmemesi, öncelikle varlık hesaplarına kaydedilmesi, gider kaydının ise taşınırın tüketilmesi halinde yapılması gerekmektedir.

c) Dayanıklı taşınırlara sicil numarası verilmemesi veya verilen sicil numarasının taşınır üzerinde kalıcı olarak görülmemesi

Yönetmelik'in 36'ncı maddesinde giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilmesi ve bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Dayanıklı taşınırların kişilerin kullanımına verilmesi durumunda da Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde; giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırların bazılarında sicil numarası verilmediği, sicil numarası verilen taşınırlardan bazılarında ise bu numaraların

---

taşının üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmediği tespit edilmiştir. Diğer taraftan kişilerin kullanımına verilen dayanıklı taşınırların birçoğu için taşınır teslim belgesi de düzenlenmediği görülmüştür.

Buna göre, giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırların muhafazası ve kullanımı açısından bu taşınırlara üzerlerinde kalıcı olacak belirtilecek şekilde sicil numarası verilmesi, kişilerin kullanımına verilenler için ise taşınır teslim belgesi düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; taşınır işlemlerine ilişkin uygulamaların nasıl yapılacağı ile ilgili yıl sonlarında il müdürlüklerine çeşitli talimatlar içeren yazılar gönderildiği, 2021 yılı mali yıl sonu işlemleri sürecinde taşınır kayıtlarının mutabakatının sağlandığı ve 2022 yılında bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli talimatların verileceği ifade edilmiştir. İl müdürlüklerine gönderilen bahse konu talimatlar bulgunun hazırlanması aşamasında tarafımızca zaten incelenmiş olup bulguda bu talimatlara rağmen yaşanmaya devam eden problemlere işaret edilmiştir.

Bu itibarla, taşınır mal kayıt ve yönetim sisteminin doğru ve güvenilir veri üretmesini engelleyen, taşınırların muhafazasını, kullanımını ve denetimini güçleştiren uygulamalardan kaçınılması ve Yönetmelik hükümlerine uyulması gerekmektedir.

BULGU 16: Yurtlarda Faaliyet Gösteren İşletmelerin Sözleşme Hükümlerine Uymaması ve Buna İlişkin Cezaların Uygulanmaması

Ankara, Eskişehir, Bursa ve İstanbul illerinde yurtlarda faaliyet gösteren kafeterya, lokanta, kantin, berber, bayan kuaförü vb. küçük işletmelerde yerinde yapılan denetimlerde hizmet kalitesini güvence altına almak amacıyla öngörülen ve örneklerine aşağıda yer verilen bazı önlemlerin etkin şekilde uygulamaya geçirilmediği görülmüştür.

A) İşletici Vekillerinin İşletmelerinin Başında Bizzat Bulunmaması

Yurtlardaki lokanta-kantin işletmelerinin bir kısmında işletmeyi yönetmesi için atanan işletici vekillerinin fiilen işletmenin başında bulunmadıkları görülmüştür.

351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına Ait Yönetmelik ile Yurt İdare ve İşletme Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanan Küçük İşletmelere İlişkin Usul ve Esasların 24'üncü maddesinde; işletcinin işinin başında bulunmasının esas olduğu, bulunamayacağı durumda vekil tayin edebileceği, vekil tayinin yurt müdürünün teklifi ve il müdürlüğünün onayı ile gerçekleşeceği hüküm altına alınmıştır.

Yurt müdürlüklerinde yapılan yerinde denetimlerde, işletici vekillerinin işletmede bulunmadıkları ve görevlerini fiilen yürütmedikleri tespit edilmiştir.

B) İşleticilerin Taahhüt Ettikleri Sayıdan Daha Az Personel Çalıştırması

Yurtlardaki küçük işletmelerin bir kısmında taahhüt edilen sayıda personel çalıştırmadığı görülmüştür.

Usul ve Esasların 8 ve 25'inci maddelerine göre; İl Müdürlükleri, öğrenci sayısına ve çalışma koşullarına göre işletmede çalıştırılması gereken asgari işçi sayısını belirlemekte, standart işletme sözleşmesi imzalamadan önce asgari işçi sayısı kadar işçi çalıştıracığını işletmelerden taahhüt olarak almaktadır. Lokanta-kantin işletmelerinde taahhüt edilen personel sayısında yurt müdürünün teklifi ile il müdürü günün şartlarını dikkate alarak artırma ve azaltma yapılabilmektedir.

Yerinde yapılan denetimlerde, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarına göre, işletmelerin çalıştırmayı taahhüt ettiği personelden daha az sayıda personel çalıştırdığı, çalıştırılan kişi sayısı taahhüt edilen kişi sayısına denk ya da fazla olduğu bazı durumlarda ise ilgili kişilerin sürekli çalıştırılmadığı (30 günden daha az çalıştırıldığı) tespit edilmiştir.

C) İşletmecinin Taahhüdüne Aykırı Olarak Belgeli Aşçı Çalıştırmaması

Yurtlardaki lokanta işletmelerinin bir kısmında işletme sözleşmesinde taahhüt edildiği halde belgeli aşçı çalıştırılmadığı görülmüştür.

Usul ve Esasların 9'uncu maddesinde Milli Eğitim Bakanlığı veya Kültür Turizm Bakanlığı onaylı ustalık belgesi veya üniversitelerin fakülte ve yüksekokulların aşçılık bölümünden mezun aşçı çalıştırmayı taahhüt edebilecekleri ve bu taahhütlerinden dolayı kendilerine ilave puan verileceği düzenlenmiştir.

Aşçılık belgeleri üzerine yapılan incelemelerde, bazı yurt müdürlüklerindeki işleticilerin sözleşmelerinde belgeli aşçı çalıştırmayı taahhüt etmelerine rağmen fiilen belgesiz aşçı çalıştırdıkları tespit edilmiştir.

D) Satışa Arz Edilen Mallar Üzerinde Etiket Bulunmaması

Yurtlardaki küçük işletmelerin bir kısmında satışa sunulan malların üzerine etiketlerin konulmadığı görülmüştür.

Usul ve Esasların 11'inci maddesine göre kantinde satılan mallar için fatura bedeline %15 kâr, sebze ve meyve fiyatlarına ise %20 kâr ilave edilerek satış fiyatını gösteren etiketlerin yurt yetkilileri tarafından imzalanmış halde ürünlerin satış yerlerinde bulunması gerektiği düzenlemiştir. Bazı yurt müdürlüklerinde yapılan denetimlerde satılan mallar üzerinde satış fiyatını belirten etiketlerin bulunmadığı bazılarında ise kâr oranlarının mevzuata aykırı belirlendiği tespit edilmiştir.

E) Hijyen Eğitim Belgesi Olmayan Personelin Çalıştırılması

Yurtlardaki kafeterya, lokanta, kantin, berber, bayan kuaförü vb. işletmelerin bir kısmında işletici veya vekili (işyerinde bizzat çalışıyor ise) ile görevli diğer personelin Hijyen Eğitim Belgesi almadan çalıştırıldığı görülmüştür.

Usul ve Esasların 17'nci maddesinde işletici veya vekili (işyerinde işletici veya vekili bizzat çalışıyor ise) ile çalışan personelin Hijyen Eğitim Belgesi alması ve öğretim dönemi başında yurt müdürlüğüne sunması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemelerde, bazı yurt müdürlüklerinde küçük işletmelerde çalışan personelin hijyen eğitim belgelerinde eksiklikler olduğu görülmüştür. Bu durum yurt müdürlüklerinde oluşturulan denetleme komisyonlarınca aylık mutat olarak yapılan denetlemeler sonucunda düzenlenen Küçük İşletmeler Denetleme Formunda da kayıt altına alınmış olup mevzuata aykırı durumu düzeltmeye ilişkin bir adım atılmadığı anlaşılmıştır.

F) İşletme Sözleşmesi Hükümlerine Aykırılık Teşkil Eden Hususlarda Yazılı İhtar Yapılmaması ve Para Cezası Uygulanmaması

Yurtlardaki işletmelerde yetkililer tarafından yapılan denetimler sonucunda, işletmecilerle yapılan sözleşme hükümlerine göre yazılı ihtar veya ceza gerektiren hususlar tespit edilmesine rağmen gereğinin yapılmadığı görülmüştür.

İşleticilerle imzalanan sözleşmenin 19'uncu maddesi ceza gerektiren hususları ve bu hususlar için öngörülen cezaları düzenlemiştir. Ceza gerektiren hususlar derecelendirilerek, yazılı ihtar verilmesi gereken haller, para cezasını gerektiren haller, bildirimsiz fesih cezasını gerektiren haller başlıkları altında toplanmıştır.

İl Müdürlükleri tarafından yapılan denetimler sonucu ceza gerektiren hususlar tespit edilmesine ve ceza gerektiren durumlar işleticiler tarafından düzeltilmemesine rağmen ilgili cezaların uygulanmadığı görülmüştür. Örneğin; taahhüt edilen kadar personel çalıştırılmaması,

çalıştırılan personelin hijyen eğitim belgesi bulunmaması, satışa arz edilen mallar üzerinde etiket bulunmaması, çalışan personelin kılık ve kıyafetinin sözleşmede belirtilen usul ve esaslara uygun olmaması, yemek ve tatlı yapımında paket et ve tavuk suyu kullanılması, gıda maddelerinin Kurumca tespit edilen fiyat, gramaj ve türde satılmaması, işleticinin zaruri masraflarını ödememeyi alışkanlık haline getirmesi, taahhüt etmesine rağmen onaylı ustalık belgesine haiz aşçı çalıştırmaması vb. durumlar tespit edilmesine rağmen sözleşme hükümlerine göre karşılık gelen cezai müeyyidelerin uygulanmadığı, söz konusu durumlara ilişkin yurt ve il müdürlükleri tarafından uygulanmak istenen cezaların genel müdürlük makamı tarafından kaldırıldığı görülmüştür. 2021 yılında gerçekleştirilen denetimler sonucu küçük işletmelere dört adet para cezasının verildiği, verilen bu cezaların 2 tanesinin ise genel müdürlük tarafından kaldırıldığı görülmüştür. Usul ve esaslarda genel müdüre cezaları kaldırma konusunda takdir yetkisi tanınmış ise de takdir yetkisinin kullanımı mutlak ve sınırsız olmayıp kamu yararı ve kamu hizmetinin gereklerine uyması gerektiği göz önüne alındığında yurt ve il müdürlüklerine verilen denetim yetkisinin etkisiz kalmasına ve dolayısıyla işleticilerin sözleşme yükümlülüklerine uymaları noktasında kontrol ve denetim riskine yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; yurtların hizmet kalitesini güvence altına almaya yönelik bulguda yer verilen hususlar konusunda il müdürlüklerinin talimatlandırıldığı, cezaların kaldırılması noktasında ise öğrenci ve çalışan personelin mağduriyetinin önlenmesi, dönem ortasında işletici seçiminde güçlük çekilmesi, ilgili firmanın geçmiş bir cezasının olmaması, öğrenci ve idarenin ilgili firmadan memnuniyetleri gibi hususlar dikkate alınarak Esaslar uyarınca tanınan takdir yetkisinin kullanıldığı ifade edilmiştir. Ancak cezaların kaldırılmasına ilişkin belgelerin incelenmesi neticesinde, cevapta belirtilen hususlara gerekçe olarak belgelerde yer verilmediği ve buna göre takdir yetkisinin kullanımında objektifliğin ve şeffaflığın sağlanmadığı görülmüştür.

Yukarıda belirtilen tespitler ışığında, yurtlardaki kafeterya, lokanta, kantin, berber, bayan kuaförü vb. yerlerin ilgili mevzuata ve işletmecilerle yapılan sözleşme hükümlerine uygun işletilmesi için gerekli kontrol ve denetim mekanizmalarının oluşturulması, uygulamada tespit edilen eksiklik ve aykırılıklar için öngörülen yaptırımların etkin şekilde hayata geçirilmesi, cezaların hafifletilmesi veya kaldırılmasına ilişkin takdir hakkının gerekçelendirilerek kullanılması ve bu işletmelerde hizmet kalitesinin ve hijyen standartlarının güvence altına alınması sağlanmalıdır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Uygulama Projesi ile İhale Edilen Yapım İşlerinde İş Artışının Mevzuat ile Belirlenmiş Sınırlamalara Riayet Edilmeksizin ve İşin Tamamlanması Amacı Dışında Uygulanması	2020	Yerine Getirilmedi	Konu 2021 yılı raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
Tam ve Doğru Olarak Muhasebeleştirilmeyen Bakanlık Özel Gelirlerinin Mali Tablolarda Eksik Yer Alması, Gelir Kaydı Yapılmayan Tutarlar Üzerinden Harcamada Bulunulması ve Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına Riayet Edilmemesi	2020	Yerine Getirilmedi	Konu 2021 yılında tekrar bulgu konusu edilmiştir.